A

ILUSTROWANY

KURIER POLSKI

Cena 15 gr

ROK VIII (1952) | Środa, 23 lipca | Nr 175 (2364)

W całym kraju manifestacje dumy i radości z powodu uchwalenia Konstytucji

W Poznaniu, Gdańsku i innych miejscowościach, wszędzie gdzie słuchano transmisji przemówienia Prezydenta, manifestowano gorące uczucia miłości i przywiązania do Pierwszego Obywatela Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Wszędzie w całym kraju w dniu radosnego Święta Odrodzenia w godzinach popołudniowych i wieczornych odbyły się liczne zabawy ludowe oraz imprezy artystyczne i sportowe.

POZNAŃ

Ulicami Poznania w dniu święta wyzwolenia przeszedł manifestacyjny pochód na Plac im. Janka Krasickiego niosąc białoczerwone i czerwone flagi oraz transparenty z napisami wskazującymi osiągnięcia młodzieży w walce o realizację Planu 6-letniego.

SZCZECIN

Od wczesnych godzin rannych w radosny dzień Święta Narodowego ciągnęły ulicami Szczecina niezliczone tłumy ludności na olbrzymi plac Jasnych Błoni na uroczystości.

Uroczysta cisza zaległa plac, gdy z głośników rozległy się słowa Prezydenta Bieruta. Razem z ludnością stolicy, społeczeństwo Szczecina manifestowało swą radość z powodu uchwalenia Konstytucji, razem z ludnością stolicy wznosiło serdeczne okrzyki na cześć Nauczyciela i Wodza narodu polskiego — Bolesława Bieruta.

KRAKÓW

Rozśpiewana młodzież krakowska, robotnicy i delegacje chłopów przeszli 22 bm. ulicami miasta w manifestacyjnym pochodzie, udając się na tonący w powodzi flag i sztandarów stadion „Gwardii".

ŁÓDŹ

Wielki entuzjazm panował wśród uczestników manifestacji słuchających przy głośnikach na Placu Zwycięstwa w Łodzi, przemówienia Prezydenta Bolesława Bieruta.

W długim pochodzie, który przemaszerował wzdłuż głównej arterii miasta — ulicy Piotrkowskiej do Placu Wolności manifestanci nieśli wielkie portrety przywódców międzynarodowej i polskiej klasy robotniczej oraz transparenty z hasłami konstytucyjnymi i zlotowymi.

Spotkali się na Zlocie

Grupa młodzieży z Polonii Zagranicznej, która przyjechała na wakacje do kraju, przybyła do Warszawy, aby wziąć udział w uroczystościach Zlotowych.
Na zdjęciu: Młodzież z Polonii Zagranicznej koło pomnika Poniatowskiego w parku Łazienkowskim.

Na historycznym posiedzeniu 22 lipca 1952 r.

Sejm Ustawodawczy RP UCHWALIŁ JEDNOMYŚLNIE Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

W dniu 22 bm. na historycznym 107 posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego RP — Izba uchwaliła kwalifikowaną większością, jednomyślnie Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Na uroczyste posiedzenie przybył Prezydent RP, Przewodniczący Komisji Konstytucyjnej — Bolesław Bierut.

Na posiedzeniu obecny był Rząd z premierem Józefem Cyrankiewiczem na czele. W obradach uczestniczyli również członkowie Komisji Konstytucyjnej. W loży dyplomatycznej obecni byli członkowie korpusu dyplomatycznego. Galeria dla publiczności i loża prasowa wypełnione były po brzegi.

Gdy na salę obrad wchodzi Prezydent RP Przewodniczący Komisji Konstytucyjnej — Bolesław Bierut, w towarzystwie Premiera Józefa Cyrankiewicza i wicemarszałków Sejmu Wacława Barcikowskiego, Romana Zambrowskiego oraz Stanisława Szwalbe — wszyscy wstają, witając Prezydenta RP długotrwałymi hucznymi oklaskami.

Marszałek Kowalski wznawia 107 posiedzenie Sejmu. Na słowa Marszałka: **„Witam serdecznie przybyłego na dzisiejsze obrady Prezydenta Rzeczypospolitej, Przewodniczącego Komisji Konstytucyjnej, Obywatela Bolesława Bieruta"** — posłowie odpowiadają znów długotrwałą serdeczną owacją na cześć twórcy Konstytucji.

Po złożeniu oświadczeń przez przedstawicieli klubów poselskich Izba przystępuje do głosowania nad projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Marszałek Kowalski oświadcza, że projekt Konstytucji będzie głosowany łącznie z poprawką zgłoszoną w dniu wczorajszym w imieniu wszystkich klubów poselskich przez posła Lange. Do uchwalenia Konstytucji wymagana jest większość 2/3 ustawowej liczby posłów.

Następuje uroczysty moment głosowania. Sekretarze obliczają głosy.

Gdy Marszałek Kowalski stwierdza, że za projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej głosowało 366 posłów — tj. wszyscy obecni na posiedzeniu — i że w ten sposób Konstytucja została uchwalona kwalifikowaną większością, jednomyślnie — zrywa się spontaniczna manifestacja. Posłowie wstają. Długo rozbrzmiewają huczne oklaski. Z ław poselskich padają okrzyki: Niech żyje Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej!, Wielki Budowniczy Prezydent Rzeczypospolitej Bolesław Bierut — niech nam żyje". Izba skanduje: „Bierut", „Bierut", „Bierut".

Następnie Sejm Ustawodawczy uchwalił ustawę Konstytucyjną — przepisy wprowadzające Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Również i ta ustawa uchwalona została kwalifikowaną większością, jednomyślnie.

Na tym porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany. Posłowie hucznymi oklaskami żegnają opuszczającego lożę Prezydenta Rzeczypospolitej.

O terminie następnego posiedzenia nastąpią oddzielne zawiadomienia.

Młodzież solidaryzuje się w walce o pokój

WARSZAWA (PAP). Olbrzymi Plac przed Stadionem na Służewcu stał się w dniu 21 bm. widownią potężnej wielotysięcznej manifestacji solidarności młodzieży polskiej z walczącą o pokój młodzieżą całego świata.

Wielka manifestacja mieszkańców Warszawy przed gmachem Sejmu

Z najwyższą uwagą śledził czterodniowe obrady historycznego posiedzenia Sejmu Ustawodawczego cały naród polski, który w ogólnonarodowej dyskusji wyraził gorące, pełne poparcie dla nowej Konstytucji — Wielkiej Karty ludu pracującego miast i wsi.

Podniosły, radosny i uroczysty nastrój w jakim nad projektem Konstytucji obradowali posłowie — przedstawiciele klasy robotniczej, chłopstwa i inteligencji pracującej — promieniował z sali sejmowej na cały kraj, wzbudził serdeczny oddźwięk w sercach wszystkich uczciwych Polaków.

Pełnym wymowy wyrazem gorącego zainteresowania narodu tym historycznym posiedzeniem Sejmu, a jednocześnie wyrazem współuczestniczenia mas pracujących w tworzeniu Konstytucji było wielkie zgromadzenie ludności Warszawy przed gmachem Sejmu rankiem 22 bm. Wielotysięczne rzesze mieszkańców socjalistycznej stolicy, miasta bohaterskich tradycji narodu — wypełniają piękny dziedziniec sejmowy i przyległe ulice, aby wysłuchać tu transmisji z doniosłego w dziejach naszego narodu posiedzenia Sejmu.

Zebrane rzesze mieszkańców Warszawy biorą żywy udział w tym, co dzieje się na sali sejmowej. Uczestniczą w owacjach Izby na cześć Prezydenta Bieruta — Przewodniczącego Komisji Konstytucyjnej. W skupieniu i z uwagą słuchają oświadczeń przedstawicieli klubów poselskich.

W uroczystej chwili, gdy Marszałek Kowalski obwieszcza, że Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej została jednomyślnie uchwalona, zrywa się burza oklasków. Padają podejmowane przez zgromadzonych okrzyki: „Niech żyje Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej!", „Niech żyje jej twórca Prezydent Bierut!", „Niech żyje Sejm Ustawodawczy!", „Niech żyje sojusz robotniczo-chłopski!".

Młodzież polska ślubuje Ojczyźnie

W dniu Święta Odrodzenia, w historycznym dniu uchwalenia Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, 200 tys. uczestników Zlotu Młodych Przodowników - Budowniczych Polski Ludowej zebranych w bohaterskiej Warszawie złożyło w imieniu młodzieży polskiej uroczyste ślubowanie swej Ludowej Ojczyźnie.

Z Placu Zwycięstwa i sąsiadujących ulic i placów zapełnionych młodzieżą — unoszą się ponad stolicą Polski słowa pieśni o braterstwie wszystkich ludzi walczących o pokój. O godzinie 10 dźwięki orkiestr i pieśni przerywa potężny okrzyk „Bierut niech żyje". Orkiestra gra hymn narodowy. Przybywa Prezydent Bolesław Bierut.

Obok Prezydenta na trybunie zajmują miejsca członkowie Biura Politycznego KC PZPR, Marszałek Sejmu Ustawodawczego W. Kowalski, członkowie Rady Państwa, członkowie Rządu z premierem J. Cyrankiewiczem na czele, przedstawiciele Prezydium Zarządu Głównego ZMP, przedstawiciele Wojska Polskiego, przedstawiciele władz naczelnych stronnictw politycznych, przedstawiciele prezydiów klubów poselskich. Obecni są również kierownicy delegacji zagranicznych.

Tysiące roziskrzonych oczu, płonących entuzjazmem twarzy zwróconych jest na Prezydenta przemawiającego do zebranych. (Przemówienie Prezydenta podajemy osobno).

Po przemówieniu Prezydenta długo trwają owacje na cześć nauczyciela i przyjaciela młodzieży polskiej, przywódcy narodu polskiego.

Rozlegają się dźwięki granego na trąbkach hejnału.

Na mównicy staje Przewodniczący Zarządu Głównego Związku Młodzieży Polskiej — Władysław Matwin i podnosi rękę do ślubowania. Las rąk wyrasta nad głowami manifestantów. Młodzież polska ślubuje Ojczyźnie. (Tekst ślubowania podajemy osobno). Z przepełniającą serca dumą powtarzają uroczyście najlepsi polscy chłopcy i dziewczęta słowa ślubowania. Po tej najwznioślejszej w życiu młodego pokolenia Polski chwili zrywa się bojowy hymn „Naprzód młodzieży świata".

Parada młodości, tężyzny i radości

200 tys. uczestników Zlotu manifestowało na Pl. Konstytucji przed Prezydentem Bierutem

Duma nowej Warszawy — bohaterskiej stolicy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — pierwszy fragment socjalistycznego śródmieścia — Plac MDM, noszący imię Konstytucji, uchwalonej 22 lipca 1952 r., był w tym dniu widownią wspaniałej manifestacji z górą 200-tysięcznej rzeszy uczestników Zlotu, którzy przedefilowali przed swym ukochanym Prezydentem i przedstawicielami najwyższych władz państwowych.

Zaledwie ucichła owacja, którą publiczność zgromadzona na Placu Konstytucji przyjęła wysłuchane z głośników przemówienie Prezydenta Bolesława Bieruta, gdy nad MDM-em przelatują tysiące gołębi wypuszczonych przez młodzież na Placu Zwycięstwa podczas ślubowania. Powietrze przecina kanonada honorowych salw armatnich.

Przybywa Prezydent Bolesław Bierut i witany hymnem narodowym zajmuje miejsce na trybunie honorowej, na której widnieje godło Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — Orzeł Biały. Prezydentowi towarzyszą członkowie Biura Politycznego KC PZPR, członkowie Rady Państwa, członkowie Rządu z Premierem Cyrankiewiczem na czele, przedstawiciele Prezydium Zarządu Gł. ZMP, przedstawiciele Wojska Polskiego, przedstawiciele stronnictw politycznych i organizacji społecznych, przodownicy pracy i reprezentanci społeczeństwa stolicy.

Na trybunach honorowych obecni są przedstawiciele dyplomatyczni. Obecni są również członkowie przybyłej na Zlot delegacji SFMD i przedstawiciele młodzieży z 28 krajów oraz znakomity poeta turecki, laureat nagrody stalinowskiej za utrwalanie pokoju między narodami — Nazim Hikmet i grupa zagranicznych architektów bawiących w Polsce.

O godz. 11,15 rozpoczyna się defilada czołowego oddziału młodzieży polskiej — Młodych Budowniczych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, parada młodości, tężyzny, radości.

W ciągu 4-godzinnego przemarszu raz po raz z defilujących szeregów padają okrzyki wyrażające gorące uczucia miłości i przywiązania do Prezydenta Bieruta, do ukochanego Wychowawcy i Nauczyciela młodzieży, do czołowej siły narodu — Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, do Rządu Ludowego. Z wielką miłością manifestuje młodzież na cześć światowego obozu pokoju, na cześć nierozerwalnej więzi postępowej młodzieży całego świata, na cześć Chorążego światowego obozu pokoju — wielkiego Stalina.

Z transparentem, który wzywa: „Młodzi patrioci umacniajcie siły obronne naszej Ojczyzny" przechodzą grupy robotników i studentów z Bydgoszczy, Torunia i innych miast województwa bydgoskiego.

Całość pochodu zamyka grupa ze szturmówkami, niosąca wielki portret Tego, którego praca i walka umożliwiła młodzieży swobodne życie, naukę i pracę w Polsce Ludowej — portret Prezydenta Bieruta.

Dziś w numerze
pełny tekst
KONSTYTUCJI Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
uchwalonej przez Sejm Ustawodawczy w dniu 22 lipca 1952 roku

Na str. 2
przemówienie Prezydenta RP BOLESŁAWA BIERUTA
wygłoszone w dniu Święta Odrodzenia

Wspaniały „Karnawał nad Wisłą" z udziałem Prezydenta Bolesława Bieruta

Wspaniałym „Karnawałem nad Wisłą" zakończył się drugi dzień Zlotu.

Na tę wielką zabawę Młodych Przodowników Budowniczych Polski Ludowej przybył Prezydent RP Bolesław Bierut.

Prezydentowi RP towarzyszyli członkowie Biura Politycznego KC PZPR, członkowie Rady Państwa oraz członkowie Rządu z premierem Cyrankiewiczem na czele.

ŚLUBOWANIE

Młodych Przodowników - Budowniczych Polski Ludowej złożone w dniu 22 lipca 1952

Ślubujemy Tobie, Ojczyzno, na chwałą okryte sztandary, na testament wielkich patriotów i rewolucjonistów: Tadeusza Kościuszki, Adama Mickiewicza, Ludwika Waryńskiego, Feliksa Dzierżyńskiego, Marcelego Nowotki, Karola Świerczewskiego, na krew ojców i braci naszych, poległych w walce o wolność i socjalizm, na Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, która spełnia marzenia minionych pokoleń. —

Ślubujemy Tobie, Ojczyzno, my — synowie i córki ludu pracującego, młodzi przodownicy pracy i nauki, młodzi robotnicy, chłopi i żołnierze, umacniać władzę robotników i chłopów, walczyć z ciemnotą, zacofaniem i przesądami, pomnażać bogactwa narodu pracą i nauką, walczyć w pierwszych szeregach o wykonanie Planu 6-letniego, o rozwój nauki i wzrost kultury narodowej, o zwycięskie zbudowanie socjalizmu.

Ślubujemy Tobie, Ojczyzno, oddać wszystkie siły świętej sprawie obrony pokoju przed amerykańskimi i hitlerowskimi podpalaczami i ludobójcami; strzec niezłomnie granic Twoich na Bałtyku, Odrze i Nysie, umacniać naszą niepodległość i węzły braterstwa z obrońcami pokoju na całym świecie, rozwijać wieczystą przyjaźń z potężnym krajem radzieckim — ojczyzną Lenina i Stalina.

Będziemy czujni i nieprzejednani wobec wrogów ludu i obcych najmitów, wobec zdrajców narodu i szkodników, będziemy wiernie strzegli mienia i dobra narodowego.

Ślubujemy wypełniać wskazania naszego nauczyciela, Budowniczego Polski Ludowej — ukochanego Towarzysza Bolesława Bieruta, ofiarnie służyć sprawie rozkwitu i świetności Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

WCIELAJĄC W ŻYCIE WIELKIE IDEE NOWEJ KONSTYTUCJI NARÓD POLSKI WZMACNIA SIŁY POKOJU I POTĘGĘ KRAJU

Przemówienie Prezydenta RP Bolesława Bieruta wygłoszone w dniu Święta Odrodzenia - 22 lipca 1952 roku

Obywatele! Młodzieży polska! Przodownicy pracy i nauki! Uczestnicy Zlotu w stolicy!

Polacy ze wszystkich miast i wsi!

Witam was i pozdrawiam z całego serca w dniu naszego Święta Narodowego!

Osiem lat temu na ziemie polskie, znajdujące się pod tyranią hitlerowskich najeźdźców, wkroczyły braterskie wyzwoleńcze Armie Radzieckie. Kraj nasz dzięki temu odzyskał całkowitą wolność! Naród polski święci ten dzień swego wyzwolenia przesyłając gorące uczucia wdzięczności i przyjaźni narodom radzieckim i ich Wielkiemu Wodzowi Józefowi Stalinowi.

Radosnym i szczęśliwym jest dzień dzisiejszy dla wszystkich, którzy kochają naszą Ojczyznę. Do wielkiej księgi dziejów Polski wpisana została nowa zwycięska i pełna chwały karta — Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Nie była daremna ciężka i długa walka naszych ojców, nie daremne były krew i znój tych, którzy za wolność i zwycięstwo ludu polskiego oddali swe życie. Przynoszą i przynosić będą w coraz większym stopniu obfity plon praca i wysiłki całego dzisiejszego pokolenia przodowników i budowniczych Polski Ludowej.

Młodzi Przyjaciele!

Wasz piękny Zlot w Stolicy kraju w te pamiętne dni nie jest tylko zwykłą radosną uroczystością — ma on głębsze znaczenie. Wasz Zlot jest apelem młodych patriotów do całego narodu.

Za chwilę młodzież polska waszymi ustami złoży Ojczyźnie naszej ślubowanie, które stanie się wyrazem najgorętszych uczuć każdego patrioty — niezależnie od wieku. Z najgłębszym wzruszeniem powtarzać będzie dziś wraz z wami cała Polska najbardziej uroczyste zobowiązanie, jakie może złożyć swej Ojczyźnie naród sercami swej młodzieży.

Budujemy Polskę, budujemy socjalizm jako lepszy i sprawiedliwszy ustrój społeczny. Nie było jeszcze w dziejach Polski równie wzniosłej sprawy, równie wielkiego zadania. Oznacza ono nie tylko nową epokę w wewnętrznym życiu całego narodu, ale i doniosły przełom w życiu każdej jednostki, w pracy, w myślach i uczuciach każdego z nas. Zwycięstwo socjalizmu to epoka odrodzenia w dziejach całej ludzkości. Poznać, zrozumieć i poświęcić życie tej wielkiej sprawie — oto nasz cel, oto najszlachetniejsze i najpiękniejsze zadanie dzisiejszego pokolenia.

Jak poznać, jak zrozumieć i przebudować życie osobiste, aby stać się zdolnym i przygotowanym do tego wzniosłego zadania, według którego oceniać będą nasze czyny przyszłe pokolenia ludzkie?

Winniśmy pilnie i wnikliwie poznawać wiedzę o prawach rozwoju społecznego, o życiu minionych pokoleń. Chodzi o to, aby poznać prostą prawdę o tym, jak ciąży na życiu społecznym i wypacza je podział społeczeństwa na klasy: na panów i niewolników, na szlachtę i chłopów, na kapitalistów i robotników, słowem na wyzyskiwaczy i wyzyskiwanych, na uciemiężonych i ich tyranów. Zadaniem naszego pokolenia jest znieść raz na zawsze podział ludzi na klasy, a droga do tego jest tylko jedna: rozwijać coraz wyżej gospodarkę uspołecznioną i budować socjalizm.

Winniśmy rozwijać przodownictwo w pracy, podnosząc wciąż swe kwalifikacje, aby w ten sposób przyczyniać się do rozkwitu gospodarczego Polski.

Spiżowym, niezniszczalnym fundamentem socjalizmu jest nasz Plan 6-letni, plan uprzemysłowienia i przebudowy gospodarczej. Jest to plan, który postawi gospodarkę narodową na poziomie współczesnych wymagań, zabezpieczy moc obronną kraju, stworzy podstawy dla coraz szybszego i pełniejszego zaspokojenia materialnych i kulturalnych potrzeb społeczeństwa.

Ażeby więc pomóc w budowaniu socjalizmu, stawajmy jak najliczniej w pierwszych szeregach Frontu Narodowego w walce o Pokój, w walce o Plan 6-letni.

Wyzyskiwacze czynili wszystko od tysięcy lat, aby spętać okowami przesądów myśl i światopogląd ludu pracującego. Utrzymanie w ciemnocie mas pracujących było zawsze metodą ochrony ustroju wyzysku i panowania wyzyskiwaczy.

Wielkim i najwznioślejszym zadaniem naszego pokolenia jest walka o to, aby nauka i wiedza miały jak najbardziej wolny i wszechstronny dostęp do umysłów wszystkich ludzi, aby prawda zatriumfowała nad oszustwem, aby myśl ludzka rozwijała się twórczo bez wszelkich przeszkód, aby wyzwalając lud pracujący z wyzysku dopomagać mu również do wyzwolenia z odwiecznej niewoli przesądów i niewiedzy. W oparciu więc o prawa zawarte w naszej Konstytucji stańmy się bojownikami prawdy i wiedzy, kultury i postępu ogólnoludzkiego. W ten sposób przyśpieszymy zwycięstwo socjalizmu.

Ustrój kapitalistyczny nie jest w stanie opanować rozkładu i kryzysu, który go toczy i podcina od wewnątrz. Ale wyzyskiwacze imperialistyczni — mimo to — chcą narzucić światu siłą zbrojną swe panowanie. Od dwóch lat przeszło usiłują oni bezskutecznie zniszczyć naród koreański, stosując najbardziej zbrodnicze środki masowego ludobójstwa. Ale zbrodnicze plany imperialistyczne obrócą się w niwecz, jeśli przeciwstawią się im zwarcie wszyscy ludzie, którzy pragną pokoju, a takich ludzi jest olbrzymia większość na świecie.

Zadaniem naszego pokolenia jest bronić pokoju przed knowaniami podpalaczy świata, rozwijać współpracę i wzmacniać przyjaźń między narodami, uwolnionymi z pęt kapitalizmu. Broniąc pokoju, bronimy niepodległości własnego kraju i wypełniamy nasz obowiązek wobec całej ludzkości.

Młodzi Przyjaciele!

Oto cztery najważniejsze sprawy, najważniejsze zadania, które stoją przed nami, przed całym naszym dzisiejszym pokoleniem — walka o wiedzę, o najwydajniejszą pracę, o prawdę, o pokój. Jest to zarazem walka o wzrost sił naszego Państwa, walka o jedność narodu i jego rozkwit, walka o niepodległość i dobrobyt kraju.

Jak przygotować się, jak uzbroić się do tej walki?

Najlepszym i niezawodnym orężem w tej walce jest piastowanie w sercach i umysłach najpiękniejszych uczuć patriotyzmu i ofiarności, wielkiego pragnienia poznawania prawdy, kształcenia umysłu, oddania i poświęcenia sprawie ludu pracującego, wierności narodowi i Ojczyźnie, których wzór dawali nam wielcy patrioci i bojownicy: Tadeusz Kościuszko, Adam Mickiewicz, Jarosław Dąbrowski, Ludwik Waryński, Feliks Dzierżyński, Marceli Nowotko, Karol Świerczewski i wielu, wielu innych, przodujących narodowi bohaterów. Naszym zadaniem jest wychowywać i hartować według tych najlepszych wzorów samych siebie i najliczniejsze szeregi całej młodzieży polskiej. Uczmy ją i przekonywujmy, aby wypleniała resztki zła i brzydoty w naszym życiu, ponure przeżytki starego ustroju burżuazyjnego, jego moralnego upadku, jego zdziczenia.

Młodzi Przyjaciele!

Przodownicy pracy i nauki to ci, którzy najmocniej kochają swój kraj, to ci, których nasza Konstytucja zaleca otoczyć powszechnym szacunkiem narodu. Czyż może być piękniejsze, bardziej zaszczytne uznanie niż to, które najwyższe prawa narodu przyznają przodownikom pracy?

Polska Ludowa złamała przywileje dla bogatych i szeroko rozwarła dla młodzieży bramę do nauki, do pracy, do awansu społecznego. Uchwalona dziś Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest wcieleniem dążeń szeregu pokoleń, jest zabezpieczeniem rzeczy najdroższej sercu każdego Polaka: ojczyzny wolnej i niepodległej, kwitnącej i sprawiedliwej.

Młodzi uczestnicy Zlotu!

Jesteście tymi, którzy wyróżnili się ofiarnością, poświęceniem, oddaniem dla swego kraju. Jesteście przodownikami pracy i nauki! Wasze zobowiązania potrafiliście przeistaczać w czyn twórczy i za to składam Wam w imieniu Państwa gorące podziękowania i uznanie.

Nie wątpię, że Waszymi gorącymi uczuciami potraficie zapalić serca milionowych rzesz młodzieży polskiej, która wraz z Wami i całym narodem będzie twórcą i realizatorem dalszych zdobyczy w budownictwie socjalistycznym, w pracy nad dalszym wzmacnianiem sił i potęgi naszej umiłowanej Ojczyzny. Na nas, na naszym pokoleniu i na was, na podrastającym pokoleniu Polski Ludowej ciąży odpowiedzialność za dalsze wcielanie w życie tych wielkich idei, które zawarte są w naszej Konstytucji.

Ślubujmy więc dziś wszyscy na wierność Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Rzeczypospolitej walczącej w trudzie codziennym o zwycięstwo sprawy pokoju między narodami, o świętą sprawę rozkwitu naszego narodu i wszystkich wolnych narodów, o szczęście wszystkich ludzi pracy, wszystkich ludzi dobrej woli.

Nasza dzielna młodzież, ofiarna i bezgranicznie oddana swej Ojczyźnie Ludowej — niech żyje!

Solidarność i braterstwo zwycięskiego obozu pokoju i socjalizmu — niech żyje!

Nasza ukochana Ojczyzna — Polska Rzeczpospolita Ludowa — niech żyje!

Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej gwarantuje wolność sumienia i wyznania

Przemówienie posła Jodłowskiego (SD) podczas debaty konstytucyjnej w Sejmie

W dalszym ciągu debaty konstytucyjnej zabrał głos pos. Jodłowski (SD), który omówił przepisy Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, gwarantujące wolność sumienia i wolność wyznania.

Walka o wolność sumienia i wyznania — stwierdza pos. Jodłowski jest szczególnie ważnym odcinkiem wiekowej walki o wyzwolenie człowieka z ucisku i zacofania. Również w Polsce walka o wolność sumienia i wyznania ma piękne karty i chlubne tradycje.

Hasło wolności sumienia i wyznania weszło jako jedna z formalnych zasad ustrojowych do Konstytucji burżuazyjno-demokratycznych. Im bardziej jednak burżuazja porzuca pozory demokratyzmu i sięga otwarcie do dyktatury, tym brutalniej łamie zasadę wolności sumienia. Nie tylko w krajach faszystowskich, ale także w państwach mieniących się demokratycznymi ze Stanami Zjednoczonymi na czele wolność sumienia jest deptana i gwałcona.

Amerykańska „wolność sumienia", dochodzi do tego, że prześladuje się ludzi za samo tylko wyznawanie poglądów politycznych i społecznych.

Powiew tej amerykańskiej „wolności sumienia" wtargnął dziś szeroko do krajów zmarschallizowanych Europy. O tym jak wygląda dziś wolność sumienia we Francji mówią najdobitniej represje wobec działaczy postępowych, mówią wysiedlenia polskich robotników, mówią szykany wobec solidaryzujących się z walką o pokój i postęp wielkich uczonych.

W warunkach ustrojowych Polski międzywojennej piękno—brzmiące sformułowania przepisów konstytucji marcowej o wolności sumienia i wyznania pozostały martwą literą.

Nie było w ówczesnej Polsce miejsca dla szkoły świeckiej, nie było świeckiej formy małżeństwa i akt stanu cywilnego. Zasada wolności sumienia była jaskrawo gwałcona w dziedzinie nauki. Nie istniało też, w praktyce równouprawnienie wyznań. Polskę, burżuazyjno-obszarniczą znamionował niesłychany ucisk narodowościowy.

Dławieniu wolności sumienia w Polsce międzywojennej przeciwstawiała się polska klasa robotnicza. Łączyli się z nią najlepsi przedstawiciele postępowej inteligencji polskiej.

W Polsce Ludowej wolność sumienia i wyznania oraz równouprawnienie wyznaniowe i narodowościowe zostały proklamowane u progu nowego ustroju i są konsekwentnie w pełni realizowane jako jedne z podstawowych zasad ustrojowych. **Nie ma u nas miejsca na żadne dyskryminacje wyznaniowe, rasowe i narodowościowe.** Państwo Ludowe realizuje zasadę pełnego równouprawnienia obywateli bez względu na ich rasę, narodowość i religię. Położenie pozostałych w Polsce obywateli narodowości nie polskiej, oparte jest na podstawach pełnego i rzeczywistego równouprawnienia.

W Polsce Ludowej zasada wolności sumienia i wyznania stała się zasadą rzeczywistą. Z jednej strony Państwo Ludowe od początku odnosi się z poszanowaniem do uczuć religijnych obywateli, uznaje i gwarantuje swobodę wyznawania właściwego kultu religijnego, z drugiej zaś stwarza realne warunki do tego, by obywatele nie wyznający żadnej określonej religii nie podlegali przymusowi należenia do związków religijnych, dokonywania aktów i obrzędów religijnych.

Jednym z pierwszych posunięć władzy ludowej realizujących zasadę wolności sumienia było umożliwienie nauki w szkołach bez obowiązku nauki religii. Ale jednocześnie nauka religii odbywa się nieskrępowanie w szkołach publicznych dla dzieci rodziców wierzących.

Władza ludowa nie ogranicza w niczym wolności wyznań i kultu religijnego. Kościół katolicki korzysta w Polsce Ludowej z pełnej niezależności organizacyjnej, wierząca część społeczeństwa polskiego ma pełną swobodę praktyk religijnych, posiada swą prasę i wydawnictwa, istnieją liczne zakony i stowarzyszenia religijne, prowadzą działalność katolickie organizacje charytatywne.

Na przestrzeni ośmiu lat władzy ludowej w Polsce ustalone zostały formy stosunków między Państwem a Kościołem oparte o zasadę rozdziału Kościoła i Państwa. Toteż art. 70 projektu Konstytucji nie wprowadza zasad nowych, lecz stanowi bilans przebytej drogi i jest rejestracją i ustawodawczym utrwaleniem tego, co zostało już osiągnięte i wywalczone.

Postanowienia Konstytucji — mówi dalej pos. Jodłowski, są wyrazem ochrony zarówno obywateli wierzących i praktykujących, jak nie wierzących i nie praktykujących.

Nieodzowną konsekwencją zasady wolności sumienia i wyznania, a zarazem podstawową gwarancją jej rzeczywistej realizacji jest oddzielenie Kościoła od Państwa. Rozdział Kościoła od Państwa jest zasadą ustrojową, wywalczoną od czasu rewolucji francuskiej przez masy ludowe w większości krajów burżuazyjno kapitalistycznych, jak w szczególności Francja, niektóre kantony Szwajcarii, Meksyk i Stany Zjednoczone. Polska międzywojenna związała się z państwem watykańskim konkordatem, który ograniczał suwerenność państwa polskiego.

Postulat oddzielenia Kościoła od Państwa — ciągnie mówca — wysuwany na przestrzeni wieków przez najbardziej światłych i postępowych myślicieli i pisarzy naszych, w Polsce Ludowej stał się postulatem szerokich mas ludowych, postulatem klasy robotniczej i postępowej części inteligencji.

Dziś realizacja postulatu tego zostaje utrwalona w sformułowaniu art. 70 projektu Konstytucji, w ten sposób następuje ostateczne wyrównanie opóźnienia naszego w stosunku do wielu krajów Europy, które rozdziału Kościoła od państwa dokonały już o wiele wcześniej.

Pos. Jodłowski podkreśla, że oddzielenie Kościoła od Państwa jest także aktem umacniającym naszą suwerenność, gdyż uniezależnia Polskę od polityki Watykanu, który związany dziś jest z wrogimi Polsce siłami.

Mimo, że rozdział Kościoła od państwa statuowany w Konstytucji nie uszczupli w niczym wolności wyznania i swobody kultu religijnego w Polsce, niejednokrotnie ze sfer kościelnych rzucano nieuzasadnione oskarżenia o rzekomym prześladowaniu religii w Polsce. Te bezpodstawne i tendencyjne oskarżenia znalazły się swego czasu w liście Piusa XII do biskupów polskich.

Jest jasne — stwierdza pos. Jodłowski — że działalność hierarchii kościelnej, podtrzymującej te oskarżenia, miała na celu nie obronę rzekomo zagrożonych swobód religijnych w Polsce Ludowej, lecz poderwanie zaufania mas wierzących katolików do władzy ludowej. Byliśmy także świadkami prób wykorzystywania ambony jako trybuny do wystąpień przeciwko władzy ludowej, nadużywania funkcji kapłańskich i co więcej w szeregu wypadków współdziałania poszczególnych księży z podziemiem, z wrogami Państwa Ludowego.

Rząd Polski Ludowej niejednokrotnie podkreślał, że stojąc na gruncie wolności wierzeń religijnych i sumienia, będzie respektował prawa Kościoła Katolickiego, gwarantując mu swobodę kultu religijnego, ale nie dopuści do wygrywania uczuć religijnych dla celów politycznych, wymierzonych przeciwko Państwu Ludowemu.

Pos. Jodłowski przypomina następnie, że określone w projekcie Konstytucji zasady stosunków między Państwem a Kościołem są potwierdzeniem stanu ukształtowanego w ciągu 8 lat i wyrażonego w porozumieniu Rządu z Episkopatem z 1950 r. W porozumieniu tym Episkopat zobowiązał się potępiać wszelkie wystąpienia antypaństwowe, zwalczać zbrodniczą działalność band podziemia oraz piętnować i karać konsekwencjami kanonicznymi duchownych winnych udziału w jakiejkolwiek akcji podziemnej i antypaństwowej.

Z kronik procesów sądowych — dodaje mówca — mieliśmy wiadomości o udziale szeregu księży w bandach podziemnych, nie słyszeliśmy jednak o żadnym wypadku zastosowania konsekwencji kanonicznych wobec tych księży przez hierarchię kościelną.

W Polsce Ludowej nie ma i nie może być podziału społeczeństwa na wierzących i niewierzących — mówi pos. Jodłowski. — Próbom tego podziału przeciwstawiamy wykuwaną w codziennej pracy i w walce jedność narodu polskiego, przeciwstawiamy Narodowy Front walki o cele wspólne całemu narodowi. We froncie tym nie brak jest licznej części kleru katolickiego.

Jakkolwiek szeregi tej patriotycznie nastawionej części duchowieństwa stale wzrastają, to jednak obok niej istnieją jeszcze i działają przedstawiciele kleru, w szczególności hierarchii kościelnej, o nastawieniu reakcyjnym, którzy w mniej lub więcej jawny sposób przeciwstawiają się przemianom dokonywanym w naszym kraju i dyskryminują wobec wiernych osiągnięcia Polski Ludowej, jej ustrój, jej prawo, starają się osłabić entuzjazm mas do pracy nad realizacją narodowych planów gospodarczych, osłabić wolę walki o Pokój.

Dziś, gdy jesteśmy świadkami mobilizacji sił wrogich pokojowi, gdy całe społeczeństwo polskie protestowało przeciw użyciu broni bakteriologicznej w Korei i w Chinach, nie usłyszeliśmy głosu protestu polskiej hierarchii kościelnej.

Zasada wolności sumienia i wyznania, która w Polsce Ludowej dzięki przebudowie ustroju społeczno-gospodarczego i politycznego znalazła pełne urzeczywistnienie, przenika głęboko cały projekt Konstytucji, stanowiąc jedną z gwarancji dążenia do wszechstronnego rozwoju nauki, będąc źródłem przepisu o udzielaniu azylu obywatelom państw obcych, prześladowanych za obronę interesów mas pracujących, walkę o postęp społeczny, o działalność w obronie pokoju itp.

Przepisy projektu Konstytucji owiane są duchem głębokiego humanizmu. Są one wyrazem zwycięstwa w wiekowej walce prowadzonej przez wszystkie postępowe siły narodu polskiego o wolność sumienia i wyznania.

Spotkanie młodzieży z gen. Naszkowskim

WARSZAWA. W dniu 21 bm. w godzinach przedpołudniowych młodzież zamieszkująca w miasteczku zlotowym Rakowiec A gościła wiceministra obrony narodowej — gen. Naszkowskiego, któremu towarzyszyli generałowie i oficerowie Wojska Polskiego, uczestnicy bojów z faszyzmem, najlepsi dowódcy i wychowawcy. Młodzież zgotowała im niezwykle serdeczne przyjęcie, manifestując swą gorącą miłość i przywiązanie do Ludowego Wojska Polskiego.

W czasie spotkania gen. Naszkowski opowiedział młodzieży o tradycjach Ludowego Wojska Polskiego, o jego nieustraszonych dowódcach, o tym jak szkolą i wychowują żołnierzy, wzorując się na oficerach Armii Radzieckiej, o wspaniałym sprzęcie i broni, którą dysponuje nasze wojsko.

KONSTYTUCJA
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
uchwalona przez Sejm Ustawodawczy w dniu 22 lipca 1952 roku

Polska Rzeczpospolita Ludowa jest republiką ludu pracującego.

Polska Rzeczpospolita Ludowa nawiązuje do najszczytniejszych postępowych tradycji Narodu Polskiego i urzeczywistnia idee wyzwoleńcze polskich mas pracujących.

Polski lud pracujący pod przewodem bohaterskiej klasy robotniczej, opierając się na sojuszu robotniczo-chłopskim, walczył dziesiątki lat o wyzwolenie z niewoli narodowej, narzuconej przez pruskich, austriackich i rosyjskich zaborców-kolonizatorów, tak samo jak walczył o zniesienie wyzysku polskich kapitalistów i obszarników.

W okresie okupacji Naród Polski toczył nieustępliwą, bohaterską walkę z krwawym najazdem hitlerowskim. Historyczne zwycięstwo Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich nad faszyzmem wyzwoliło ziemie polskie, umożliwiło polskiemu ludowi pracującemu zdobycie władzy i stworzyło warunki narodowego odrodzenia Polski w nowych, sprawiedliwych granicach. Na wieczne czasy powróciły do Polski Ziemie Odzyskane.

Wcielając w życie wiekopomne wskazania Manifestu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 22 lipca 1944 r. i rozwijając jego zasady programowe, władza ludowa — dzięki ofiarnym i twórczym wysiłkom polskiego ludu pracującego, w walce z zaciekłym oporem rozbitków starego ustroju kapitalistyczno-obszarniczego — dokonała wielkich przeobrażeń społecznych. W wyniku rewolucyjnych walk i przemian obalona została władza kapitalistów i obszarników, utrwaliło się państwo demokracji ludowej, kształtuje się i umacnia nowy ustrój społeczny, odpowiadający interesom i dążeniom najszerszych mas ludowych.

Zasady prawne tego ustroju ustanawia Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Podstawę obecnej władzy ludowej w Polsce stanowi sojusz klasy robotniczej z chłopstwem pracującym. W sojuszu tym rola kierownicza należy do klasy robotniczej jako przodującej klasy społeczeństwa, opierającej się na rewolucyjnym dorobku polskiego i międzynarodowego ruchu robotniczego, na historycznych doświadczeniach zwycięskiego budownictwa socjalistycznego w Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, pierwszym państwie robotników i chłopów.

Wypełniając wolę Narodu Polskiego i zgodnie ze swym powołaniem — Sejm Ustawodawczy Rzeczypospolitej Polskiej uchwala uroczyście niniejszą Konstytucję jako ustawę zasadniczą, którą Naród Polski i wszystkie organy władzy polskiego ludu pracującego kierować się winny w celu:

umacniania państwa ludowego jako podstawowej siły, zapewniającej najpełniejszy rozkwit Narodu Polskiego, jego niepodległość i suwerenność,

przyśpieszania rozwoju politycznego, gospodarczego i kulturalnego Ojczyzny oraz wzrostu jej sił,

pogłębiania uczuć patriotycznych, jedności i zwartości Narodu Polskiego w walce o dalsze polepszenie stosunków społecznych, o całkowite zniesienie wyzysku człowieka przez człowieka, o urzeczywistnienie wielkich idei socjalizmu,

zacieśniania przyjaźni i współpracy między narodami, opartych na sojuszu i braterstwie, które łączą dziś Naród Polski z miłującymi pokój narodami świata w dążeniu do wspólnego celu: uniemożliwienia agresji i utrwalenia pokoju światowego.

ROZDZIAŁ 1.
Ustrój polityczny

Artykuł 1.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa jest państwem demokracji ludowej.

2. W Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej władza należy do ludu pracującego miast i wsi.

Artykuł 2.

1. Lud pracujący sprawuje władzę państwową przez swych przedstawicieli, wybieranych do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i do rad narodowych w wyborach powszechnych, równych, bezpośrednich, w głosowaniu tajnym.

2. Przedstawiciele ludu w Sejmie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i w radach narodowych są odpowiedzialni przed swymi wyborcami i mogą być przez nich odwoływani.

Artykuł 3.

Polska Rzeczpospolita Ludowa:

1) stoi na straży zdobyczy polskiego ludu pracującego miast i wsi, zabezpiecza jego władzę i wolność przed siłami wrogimi ludowi,

2) zapewnia rozwój i nieustanny wzrost sił wytwórczych kraju przez jego uprzemysłowienie, przez likwidację zacofania gospodarczego, technicznego i kulturalnego,

3) organizuje gospodarkę planową, opierając się na przedsiębiorstwach stanowiących własność społeczną,

4) ogranicza, wypiera i likwiduje klasy społeczne, żyjące z wyzysku robotników i chłopów,

5) zabezpiecza stały wzrost dobrobytu, zdrowotności i poziomu kulturalnego mas ludowych,

6) zapewnia wszechstronny rozwój kultury narodowej.

Artykuł 4.

1. Prawa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej są wyrazem interesów i woli ludu pracującego.

2. Ścisłe przestrzeganie praw Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest podstawowym obowiązkiem każdego organu państwa i każdego obywatela.

3. Wszystkie organy władzy i administracji państwowej działają na podstawie przepisów prawa.

Artykuł 5.

Wszystkie organy władzy i administracji państwowej opierają się w swej działalności na świadomym, czynnym współdziałaniu najszerszych mas ludowych i obowiązane są:

1) zdawać narodowi sprawę ze swej działalności,

2) uważnie rozpatrywać i uwzględniać słuszne wnioski, zażalenia i życzenia obywateli w myśl obowiązujących ustaw,

3) wyjaśniać masom pracującym zasadnicze cele i wytyczne polityki władzy ludowej w poszczególnych dziedzinach działalności państwowej, gospodarczej i kulturalnej.

Artykuł 6.

Siły zbrojne Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej stoją na straży suwerenności i niepodległości Narodu Polskiego, jego bezpieczeństwa i pokoju.

ROZDZIAŁ 2.
Ustrój społeczno-gospodarczy

Artykuł 7.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa, opierając się na uspołecznionych środkach produkcji, wymiany, komunikacji i kredytu, rozwija życie gospodarcze i kulturalne kraju na podstawie narodowego planu gospodarczego, w szczególności przez rozbudowę państwowego przemysłu socjalistycznego, rozstrzygającego czynnika w przekształcaniu stosunków społeczno-gospodarczych.

2. Państwo posiada monopol handlu zagranicznego.

3. Zasadniczym celem planowej polityki gospodarczej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest stały rozwój sił wytwórczych kraju, nieustanne podnoszenie poziomu życiowego mas pracujących, umacnianie siły, obronności i niezależności Ojczyzny.

Artykuł 8.

Mienie ogólnonarodowe: złoża mineralne, wody, lasy państwowe, kopalnie, drogi, transport kolejowy, wodny i powietrzny, środki łączności, banki, państwowe zakłady przemysłowe, państwowe gospodarstwa rolne i państwowe ośrodki maszynowe, państwowe przedsiębiorstwa handlowe, przedsiębiorstwa i urządzenia komunalne — podlega szczególnej trosce i opiece państwa oraz wszystkich obywateli.

Artykuł 9.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa planowo wzmacnia spójnię gospodarczą między miastem i wsią na podstawie braterskiej współpracy robotników i chłopów.

2. W tym celu Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia nieustanny wzrost produkcji przemysłu państwowego, służącej wszechstronnemu zaspokajaniu potrzeb wytwórczych i konsumcyjnych ludności wiejskiej, jednocześnie planowo wpływając na stały wzrost towarowej produkcji rolniczej, która zaopatruje przemysł w surowce, a ludność miejską w żywność.

Artykuł 10.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa otacza opieką indywidualne gospodarstwa rolne pracujących chłopów i udziela im pomocy — w celu ochrony przed wyzyskiem kapitalistycznym, zwiększenia produkcji, podwyższenia poziomu rolniczo-technicznego oraz podniesienia ich dobrobytu.

2. Polska Rzeczpospolita Ludowa udziela szczególnego poparcia i wszechstronnej pomocy powstającym na zasadzie dobrowolności rolniczym spółdzielniom produkcyjnym — jako formom gospodarki zespołowej. Dzięki zastosowaniu metod najbardziej wydajnej wspólnej uprawy i mechanizacji pracy gospodarka zespołowa umożliwia pracującym chłopom osiągnięcie przełomu w produkcji i jest środkiem do całkowitego usunięcia wyzysku na wsi oraz do szybkiego i znacznego podniesienia jej dobrobytu i kultury.

3. Głównymi formami poparcia i pomocy państwa dla rolniczych spółdzielni produkcyjnych są: państwowe ośrodki maszynowe, dające możność stosowania nowoczesnej techniki, oraz tanie kredyty państwowe.

Artykuł 11.

Polska Rzeczpospolita Ludowa popiera rozwój różnych form ruchu spółdzielczego w mieście i na wsi oraz udziela mu wszechstronnej pomocy w wypełnianiu jego zadań, a własności spółdzielczej, jako własności społecznej, zapewnia szczególną opiekę i ochronę.

Artykuł 12.

Polska Rzeczpospolita Ludowa uznaje i ochrania na podstawie obowiązujących ustaw indywidualną własność i prawo dziedziczenia ziemi, budynków i innych środków produkcji należących do chłopów, rzemieślników i chałupników.

Artykuł 13.

Polska Rzeczpospolita Ludowa poręcza całkowitą ochronę oraz prawo dziedziczenia własności osobistej obywateli.

Artykuł 14.

1. Praca jest prawem, obowiązkiem i sprawą honoru każdego obywatela. Pracą swoją, przestrzeganiem dyscypliny pracy, współzawodnictwem pracy i doskonaleniem jej metod lud pracujący miast i wsi wzmacnia siłę i potęgę Ojczyzny, podnosi dobrobyt narodu i przyśpiesza całkowite urzeczywistnienie ustroju socjalistycznego.

2. Przodownicy pracy otoczeni są powszechnym szacunkiem narodu.

3. Polska Rzeczpospolita Ludowa coraz pełniej wprowadza w życie zasadę: „od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy".

ROZDZIAŁ 3.
Naczelne organy władzy państwowej

Artykuł 15.

1. Najwyższym organem władzy państwowej jest Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Sejm jako najwyższy wyraziciel woli ludu pracującego miast i wsi urzeczywistnia suwerenne prawa narodu.

3. Sejm uchwala ustawy oraz sprawuje kontrolę nad działalnością innych organów władzy i administracji państwowej.

KONSTYTUCJA
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Artykuł 16.

1. Posłów na Sejm wybierają obywatele według okręgów wyborczych w stosunku: jeden poseł na 60.000 mieszkańców.

2. Ważność wyboru posła stwierdza Sejm.

3. Poseł nie może być pociągnięty do odpowiedzialności karno-sądowej ani aresztowany bez zgody Sejmu, a w okresie kiedy Sejm nie obraduje — bez zgody Rady Państwa.

Artykuł 17.

1. Sejm obraduje na sesjach. Sesje Sejmu zwołuje Rada Państwa co najmniej dwa razy do roku. Rada Państwa obowiązana jest zwołać sesję również na pisemny wniosek jednej trzeciej ogólnej liczby posłów.

2. Pierwsza sesja nowoobranego Sejmu powinna być zwołana w ciągu miesiąca od dnia wyborów.

Artykuł 18.

1. Sejm wybiera ze swego grona Marszałka, wicemarszałków i komisje.

2. Marszałek lub w jego zastępstwie wicemarszałek kieruje obradami i czuwa nad tokiem prac Sejmu.

3. Obrady Sejmu są jawne. Sejm może uchwalić tajność obrad, jeżeli wymaga tego dobro państwa.

4. Porządek prac Sejmu, rodzaj i liczbę komisji określa regulamin uchwalony przez Sejm.

Artykuł 19.

1. Sejm uchwala narodowe plany gospodarcze na okresy kilkuletnie.

2. Sejm uchwala corocznie budżet państwa.

Artykuł 20.

1. Inicjatywa ustawodawcza przysługuje Radzie Państwa, Rządowi i posłom.

2. Ustawy uchwalone przez Sejm podpisują Przewodniczący Rady Państwa i jej Sekretarz. Ogłoszenie ustawy w Dzienniku Ustaw zarządza Przewodniczący Rady Państwa.

Artykuł 21.

Sejm może powołać komisję dla zbadania określonej sprawy. Uprawnienia i tryb działania komisji ustala Sejm.

Artykuł 22.

Prezes Rady Ministrów lub poszczególni ministrowie obowiązani są do udzielenia w ciągu siedmiu dni odpowiedzi na interpelację posła.

Artykuł 23.

1. Sejm jest wybierany na okres lat czterech.

2. Wybory do Sejmu zarządza Rada Państwa nie później niż na miesiąc przed upływem kadencji Sejmu, wyznaczając datę wyborów na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu dwóch miesięcy po upływie kadencji Sejmu.

Artykuł 24.

1. Sejm wybiera ze swego grona na pierwszym posiedzeniu Radę Państwa w składzie:
Przewodniczący Rady Państwa,
czterech zastępców Przewodniczącego,
Sekretarz Rady Państwa,
dziewięciu członków.

2. Marszałek Sejmu i wicemarszałkowie mogą być wybrani do Rady Państwa jako zastępcy Przewodniczącego lub członkowie.

3. Po upływie kadencji Sejmu Rada Państwa działa aż do wyboru Rady Państwa przez nowoobrany Sejm.

Artykuł 25.

1. Rada Państwa:

1) zarządza wybory do Sejmu,

2) zwołuje sesje Sejmu,

3) ustala powszechnie obowiązującą wykładnię ustaw,

4) wydaje dekrety z mocą ustawy,

5) mianuje i odwołuje pełnomocnych przedstawicieli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w innych państwach,

6) przyjmuje listy uwierzytelniające i odwołujące akredytowanych przy Radzie Państwa przedstawicieli dyplomatycznych innych państw,

7) ratyfikuje i wypowiada umowy międzynarodowe,

8) obsadza stanowiska cywilne i wojskowe, przewidziane ustawami,

9) nadaje ordery, odznaczenia i tytuły honorowe,

10) stosuje prawo łaski,

11) wykonuje inne funkcje, przewidziane dla Rady Państwa w Konstytucji lub przekazane jej przez ustawy.

2. Rada Państwa podlega w całej swojej działalności Sejmowi.

3. Rada Państwa działa na zasadzie kolegialności.

4. Radę Państwa reprezentuje Przewodniczący lub jego zastępca.

Artykuł 26.

1. W okresach między sesjami Sejmu Rada Państwa wydaje dekrety z mocą ustawy. Rada Państwa przedstawia dekrety Sejmowi na najbliższej sesji do zatwierdzenia.

2. Dekrety wydane przez Radę Państwa podpisują Przewodniczący Rady Państwa i jej Sekretarz. Ogłoszenie dekretu w Dzienniku Ustaw zarządza Przewodniczący Rady Państwa.

Artykuł 27.

Rada Państwa sprawuje zwierzchni nadzór nad radami narodowymi. Szczegółowe uprawnienia Rady Państwa w tej dziedzinie określa ustawa.

Artykuł 28.

1. Postanowienie o stanie wojny może być powzięte jedynie w razie dokonania zbrojnego napadu na Polską Rzeczpospolitę Ludową albo gdy z umów międzynarodowych wynika konieczność wspólnej obrony przeciwko agresji. Postanowienie takie uchwala Sejm, a gdy Sejm nie obraduje — Rada Państwa.

2. Rada Państwa może wprowadzić stan wojenny na części lub na całym terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, jeżeli wymaga tego wzgląd na obronność lub bezpieczeństwo państwa. Z tych samych powodów Rada Państwa może ogłosić częściową lub powszechną mobilizację.

ROZDZIAŁ 4.

Naczelne organy administracji państwowej

Artykuł 29.

1. Sejm powołuje i odwołuje Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — Radę Ministrów lub poszczególnych jej członków.

2. W okresach między sesjami Sejmu Rada Państwa na wniosek Prezesa Rady Ministrów powołuje i odwołuje członków Rady Ministrów. Rada Państwa przedstawia swoją uchwałę Sejmowi na najbliższej sesji do zatwierdzenia.

Artykuł 30.

1. Rada Ministrów jest naczelnym wykonawczym i zarządzającym organem władzy państwowej.

2. Rada Ministrów odpowiada i zdaje sprawę ze swojej działalności przed Sejmem, a gdy Sejm nie obraduje — przed Radą Państwa.

Artykuł 31.

W skład Rady Ministrów wchodzą:
Prezes Rady Ministrów jako jej przewodniczący,
wiceprezesi Rady Ministrów,
ministrowie,
przewodniczący określonych w ustawie komisji i komitetów sprawujących funkcje naczelnych organów administracji państwowej.

Artykuł 32.

Rada Ministrów:

1) koordynuje działalność ministerstw i innych podległych sobie organów oraz nadaje kierunek ich pracy,

2) uchwala corocznie i przedstawia Sejmowi projekt budżetu państwa, uchwala i przedstawia Sejmowi projekt narodowego planu gospodarczego na okres kilkuletni,

3) uchwala roczne narodowe plany gospodarcze,

4) zapewnia wykonanie ustaw,

5) czuwa nad wykonaniem narodowego planu gospodarczego i budżetu państwa,

6) przedstawia Sejmowi corocznie sprawozdanie z wykonania budżetu państwa,

7) zapewnia ochronę porządku publicznego, interesów państwa i praw obywateli,

8) na podstawie ustaw i w celu ich wykonania wydaje rozporządzenia, podejmuje uchwały oraz czuwa nad ich wykonaniem,

9) sprawuje ogólne kierownictwo w dziedzinie stosunków z innymi państwami,

10) sprawuje ogólne kierownictwo w dziedzinie obronności kraju i organizacji sił zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz określa corocznie kontyngent obywateli powoływanych do czynnej służby wojskowej,

11) kieruje pracą prezydiów rad narodowych.

Artykuł 33.

1. Ministrowie kierują określonymi działami administracji państwowej. Zakres działania ministrów określają ustawy.

2. Ministrowie wydają na podstawie ustaw i w celu ich wykonania rozporządzenia i zarządzenia.

3. Rada Ministrów może uchylić rozporządzenie lub zarządzenie wydane przez ministra.

ROZDZIAŁ 5.

Terenowe organy władzy państwowej

Artykuł 34.

1. Organami władzy państwowej w gminach, miastach, dzielnicach większych miast, powiatach i województwach są rady narodowe.

2. Rady narodowe wybierane są przez ludność na okres lat trzech.

Artykuł 35.

Rady narodowe wyrażają wolę ludu pracującego oraz rozwijają jego inicjatywę twórczą i aktywność w celu pomnażania sił, dobrobytu i kultury narodu.

Artykuł 36.

Rady narodowe umacniają więź władzy państwowej z ludem pracującym miast i wsi, przyciągając coraz szersze rzesze ludzi pracy do udziału w rządzeniu państwem.

Artykuł 37.

Rady narodowe kierują w swoim zakresie działalnością gospodarczą, społeczną i kulturalną, wiążąc potrzeby terenu z zadaniami ogólnopaństwowymi.

Artykuł 38.

Rady narodowe troszczą się stale o codzienne potrzeby i interesy ludności, zwalczają wszelkie przejawy samowoli i biurokratycznego stosunku do obywatela, sprawują i rozwijają kontrolę społeczną działalności urzędów, przedsiębiorstw, zakładów i instytucji.

KONSTYTUCJA
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Artykuł 39.

Rady narodowe dbają o utrzymanie porządku publicznego i czuwają nad przestrzeganiem praworządności ludowej, ochraniają własność społeczną, zabezpieczają prawa obywateli, współdziałają w umacnianiu obronności i bezpieczeństwa państwa.

Artykuł 40.

Rady narodowe wykorzystują wszelkie zasoby i możliwości terenu dla jego wszechstronnego rozwoju gospodarczego i kulturalnego, dla coraz lepszego zaspokajania potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia i usług oraz dla rozbudowy instytucji i urządzeń komunalnych, oświatowych, kulturalnych, sanitarnych i sportowych.

Artykuł 41.

Rady narodowe uchwalają terenowe plany gospodarcze oraz budżety terenowe.

Artykuł 42.

1. Rady narodowe obradują na sesjach.
2. Organami wykonawczymi i zarządzającymi rad narodowych są wybierane przez nie prezydia.
3. Prezydium rady narodowej podlega radzie narodowej, która je wybrała, oraz prezydium rady narodowej wyższego stopnia.

Artykuł 43.

Rady narodowe powołują komisje dla poszczególnych dziedzin swojej działalności. Komisje rad narodowych utrzymują stałą i ścisłą więź z ludnością, mobilizują ją do współudziału w realizacji zadań rady, wykonują z ramienia rady kontrolę społeczną oraz występują z inicjatywą wobec rady i jej organów.

Artykuł 44.

1. Rada narodowa uchyla uchwałę rady niższego stopnia lub jej prezydium, jeżeli uchwała jest sprzeczna z prawem lub niezgodna z zasadniczą linią polityki państwa.
2. Prezydium rady narodowej może zawiesić wykonanie uchwały rady narodowej niższego stopnia i przedstawić sprawę do rozstrzygnięcia na najbliższym posiedzeniu swojej rady narodowej.

Artykuł 45.

Szczegółowy skład oraz zakres i tryb działalności rad narodowych i ich organów określa ustawa.

ROZDZIAŁ 6.

Sąd i prokuratura

Artykuł 46.

1. Wymiar sprawiedliwości w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej sprawują: Sąd Najwyższy, sądy wojewódzkie, sądy powiatowe i sądy szczególne.
2. Ustrój, właściwość oraz postępowanie sądów określają ustawy.

Artykuł 47.

Sądy wydają wyroki w imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Artykuł 48.

Sądy stoją na straży ustroju Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, ochraniają zdobycze polskiego ludu pracującego, strzegą praworządności ludowej, własności społecznej i praw obywateli, karzą przestępców.

Artykuł 49.

Rozpoznawanie i rozstrzyganie spraw w sądach odbywa się z udziałem ławników ludowych, z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie.

Artykuł 50.

1. Sędziowie i ławnicy ludowi są wybierani.
2. Tryb wyboru oraz kadencję sędziów i ławników sądów wojewódzkich i powiatowych określa ustawa.
3. Tryb powoływania sędziów sądów szczególnych określa ustawa.

Artykuł 51.

1. Sąd Najwyższy jest naczelnym organem sądowym i sprawuje nadzór nad działalnością wszystkich innych sądów w zakresie orzekania.
2. Tryb wykonywania nadzoru przez Sąd Najwyższy określa ustawa.
3. Sąd Najwyższy wybiera Rada Państwa na okres lat pięciu.

Artykuł 52.

Sędziowie są niezawiśli i podlegają tylko ustawom.

Artykuł 53.

1. Rozpoznawanie spraw przed wszystkimi sądami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej odbywa się jawnie. Ustawa może określić wyjątki od tej zasady.
2. Oskarżonemu poręcza się prawo do obrony. Oskarżony może mieć obrońcę z wyboru lub z urzędu.

Artykuł 54.

1. Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej strzeże praworządności ludowej, czuwa nad ochroną własności społecznej, zabezpiecza poszanowanie praw obywateli.
2. Prokurator Generalny czuwa w szczególności nad ściganiem przestępstw godzących w ustrój, bezpieczeństwo i niezawisłość Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.
3. Zakres i tryb działania Prokuratora Generalnego określa ustawa.

Artykuł 55.

1 Prokuratora Generalnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej powołuje i odwołuje Rada Państwa.
2. Tryb powoływania i odwoływania prokuratorów podległych Prokuratorowi Generalnemu jak również zasady organizacji i postępowania organów prokuratury określa ustawa.
3. Prokurator Generalny zdaje sprawę Radzie Państwa z działalności prokuratury.

Artykuł 56.

Organy prokuratury podlegają Prokuratorowi Generalnemu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i w sprawowaniu swych funkcji są niezależne od organów terenowych.

ROZDZIAŁ 7.

Podstawowe prawa i obowiązki obywateli

Artykuł 57.

Polska Rzeczpospolita Ludowa, utrwalając i pomnażając zdobycze ludu pracującego, umacnia i rozszerza prawa i wolności obywateli.

Artykuł 58.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do pracy, to znaczy prawo do zatrudnienia za wynagrodzeniem według ilości i jakości pracy.
2. Prawo do pracy zapewniają: społeczna własność podstawowych środków produkcji, rozwój na wsi ustroju społeczno-spółdzielczego, wolnego od wyzysku, planowy wzrost sił wytwórczych, usunięcie źródeł kryzysów ekonomicznych, likwidacja bezrobocia.

Artykuł 59.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do wypoczynku.
2. Prawo do wypoczynku zapewniają robotnikom i pracownikom umysłowym: ustawowe skrócenie czasu pracy przez urzeczywistnienie ośmiogodzinnego dnia pracy oraz krótszego czasu pracy w przypadkach przewidzianych ustawami, ustawowo określone dni wolne od pracy, coroczne płatne urlopy.
3. Organizacja wczasów, rozwój turystyki, uzdrowisk, urządzeń sportowych, domów kultury, klubów, świetlic, parków i innych urządzeń wypoczynkowych stwarzają możliwości zdrowego i kulturalnego wypoczynku dla coraz szerszych rzesz ludu pracującego miast i wsi.

Artykuł 60.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do ochrony zdrowia oraz do pomocy w razie choroby lub niezdolności do pracy.
2. Coraz szerszemu urzeczywistnianiu tego prawa służą:

1) rozwój ubezpieczenia społecznego robotników i pracowników umysłowych na wypadek choroby, starości i niezdolności do pracy oraz rozbudowa różnych form pomocy społecznej,

2) rozwój organizowanej przez państwo ochrony zdrowia ludności, rozbudowa urządzeń sanitarnych i podnoszenie stanu zdrowotnego miast i wsi, stałe polepszanie warunków bezpieczeństwa, ochrony i higieny pracy, szeroka akcja zapobiegania chorobom i ich zwalczania, coraz szersze udostępnianie bezpłatnej pomocy lekarskiej, rozbudowa szpitali, sanatoriów, ambulatoriów, wiejskich ośrodków zdrowia, opieka nad inwalidami.

Artykuł 61.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do nauki.
2. Prawo do nauki zapewniają w coraz szerszym zakresie:

1) powszechne, bezpłatne i obowiązkowe szkoły podstawowe,

2) stała rozbudowa szkolnictwa średniego ogólnokształcącego i zawodowego oraz szkolnictwa wyższego,

3) pomoc państwa w podnoszeniu kwalifikacji obywateli zatrudnionych w zakładach przemysłowych i innych ośrodkach pracy w mieście i na wsi,

4) system stypendiów państwowych, rozbudowa burs, internatów i domów akademickich oraz innych form pomocy materialnej dla dzieci robotników, pracujących chłopów i inteligencji.

Artykuł 62.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do korzystania ze zdobyczy kultury i do twórczego udziału w rozwoju kultury narodowej.
2. Prawo to zapewniają coraz szerzej: rozwój i udostępnienie ludowi pracującemu miast i wsi bibliotek, książek, prasy, radia, kin, teatrów, muzeów i wystaw, domów kultury, klubów, świetlic, wszechstronne popieranie i pobudzanie twórczości kulturalnej mas ludowych i rozwoju talentów twórczych.

Artykuł 63.

Polska Rzeczpospolita Ludowa dba o wszechstronny rozwój nauki, opartej na dorobku przodującej myśli ludzkiej i postępowej myśli polskiej — nauki w służbie narodu.

Artykuł 64.

Polska Rzeczpospolita Ludowa troszczy się o rozwój literatury i sztuki, wyrażających potrzeby i dążenia narodu, odpowiadających najlepszym postępowym tradycjom twórczości polskiej.

Artykuł 65.

Polska Rzeczpospolita Ludowa szczególną opieką otacza inteligencję twórczą — pracowników nauki, oświaty, literatury i sztuki oraz pionierów postępu technicznego, racjonalizatorów i wynalazców.

Artykuł 66.

1. Kobieta w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ma równe z mężczyzną prawa we wszystkich dziedzinach życia państwowego, politycznego, gospodarczego, społecznego i kulturalnego.
2. Gwarancję równouprawnienia kobiety stanowią:

1) równe z mężczyzną prawo do pracy i wynagrodzenia według zasady „równa płaca za równą pracę", prawo do wypoczynku, do ubezpieczenia społecznego, do nauki, do godności i odznaczeń, do zajmowania stanowisk publicznych,

2) opieka nad matką i dzieckiem, ochrona kobiety ciężarnej, płatny urlop w okresie przed porodem i po porodzie, rozbudowa sieci zakładów położniczych, żłobków i przedszkoli, rozwój sieci zakładów usługowych i żywienia zbiorowego.

Artykuł 67.

1. Małżeństwo i rodzina znajdują się pod opieką i ochroną Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Rodziny o licznym potomstwie państwo otacza szczególną troską.
2. Urodzenie poza małżeństwem nie uszczupla praw dziecka.

Artykuł 68.

Polska Rzeczpospolita Ludowa otacza szczególnie troskliwą opieką wychowanie młodzieży i zapewnia jej najszersze możliwości rozwoju.

Artykuł 69.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej niezależnie od narodowości, rasy i wyznania mają równe prawa we wszystkich dziedzinach życia państwowego, politycznego, gospodarczego, społecznego i kulturalnego. Naruszenie tej zasady przez jakiekolwiek bezpośrednie lub pośrednie uprzywilejowanie albo ograniczenie w prawach ze względu na narodowość, rasę czy wyznanie podlega karze.
2. Szerzenie nienawiści lub pogardy, wywoływanie waśni albo poniżanie człowieka ze względu na różnice narodowości, rasy czy wyznania, jest zakazane.

KONSTYTUCJA
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Artykuł 70.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom wolność sumienia i wyznania. Kościół i inne związki wyznaniowe mogą swobodnie wypełniać swoje funkcje religijne. Nie wolno zmuszać obywateli do nie brania udziału w czynnościach lub obrzędach religijnych. Nie wolno też nikogo zmuszać do udziału w czynnościach lub obrzędach religijnych.

2. Kościół jest oddzielony od państwa. Zasady stosunku państwa do kościoła oraz sytuację prawną i majątkową związków wyznaniowych określają ustawy.

3. Nadużywanie wolności sumienia i wyznania dla celów godzących w interesy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest karane.

Artykuł 71.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom wolność słowa, druku, zgromadzeń i wieców, pochodów i manifestacji.

2. Urzeczywistnieniu tej wolności służy oddanie do użytku ludu pracującego i jego organizacji drukarni, zasobów papieru, gmachów publicznych i sal, środków łączności, radia oraz innych niezbędnych środków materialnych.

Artykuł 72.

1. W celu rozwoju aktywności politycznej, społecznej, gospodarczej i kulturalnej ludu pracującego miast i wsi Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom prawo zrzeszania się.

2. Organizacje polityczne, związki zawodowe, zrzeszenia pracujących chłopów, zrzeszenia spółdzielcze, organizacje młodzieżowe, kobiece, sportowe i obronne, stowarzyszenia kulturalne, techniczne i naukowe, jak również inne organizacje społeczne ludu pracującego — skupiają obywateli dla czynnego udziału w życiu politycznym, społecznym, gospodarczym i kulturalnym.

3. Tworzenie zrzeszeń i udział w zrzeszeniach, których cel lub działalność godzą w ustrój polityczny i społeczny albo w porządek prawny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, jest zakazane.

Artykuł 73.

1. Obywatele mają prawo zwracania się do wszystkich organów państwa ze skargami i zażaleniami.

2. Skargi i zażalenia obywateli powinny być rozpatrywane i załatwiane szybko i sprawiedliwie. Winni przewlekania albo przejawiający bezduszny i biurokratyczny stosunek do skarg i zażaleń obywateli pociągani będą do odpowiedzialności.

Artykuł 74.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom nietykalność osobistą. Pozbawienie obywatela wolności może nastąpić tylko w przypadkach, określonych ustawą. Zatrzymany powinien być zwolniony, jeżeli w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania nie doręczono mu postanowienia sądu lub prokuratora o aresztowaniu.

2. Ustawa ochrania nienaruszalność mieszkań i tajemnicę korespondencji. Przeprowadzenie rewizji domowej dopuszczalne jest jedynie w przypadkach, określonych ustawą.

3. Przepadek mienia może nastąpić jedynie w przypadkach przewidzianych ustawą, na podstawie prawomocnego orzeczenia.

Artykuł 75.

Polska Rzeczpospolita Ludowa udziela azylu obywatelom państw obcych, prześladowanym za obronę interesów mas pracujących, walkę o postęp społeczny, działalność w obronie pokoju, walkę narodowo-wyzwoleńczą lub działalność naukową.

Artykuł 76.

Obywatel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest obowiązany przestrzegać przepisów Konstytucji i ustaw oraz socjalistycznej dyscypliny pracy, szanować zasady współżycia społecznego, wypełniać sumiennie obowiązki wobec państwa.

Artykuł 77.

1. Każdy obywatel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej obowiązany jest strzec własności społecznej i umacniać ją jako niewzruszoną podstawę rozwoju państwa, źródło bogactwa i siły Ojczyzny.

2. Osoby, które dopuszczają się sabotażu, dywersji, szkodnictwa lub innych zamachów na własność społeczną, karane są z całą surowością prawa.

Artykuł 78.

1. Obrona Ojczyzny jest najświętszym obowiązkiem każdego obywatela.

2. Służba wojskowa jest zaszczytnym obowiązkiem patriotycznym obywateli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Artykuł 79.

1. Czujność wobec wrogów narodu oraz pilne strzeżenie tajemnicy państwowej jest obowiązkiem każdego obywatela Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Zdrada Ojczyzny: szpiegostwo, osłabianie sił zbrojnych, przejście na stronę wroga — karana jest z całą surowością prawa jako najcięższa zbrodnia.

ROZDZIAŁ 8.

Zasady prawa wyborczego

Artykuł 80.

Wybory do Sejmu oraz do rad narodowych są powszechne, równe, bezpośrednie i odbywają się w głosowaniu tajnym.

Artykuł 81.

Prawo wybierania ma każdy obywatel, który ukończył lat 18, bez względu na płeć, przynależność narodową i rasową, wyznanie, wykształcenie, czas zamieszkiwania, pochodzenie społeczne, zawód i stan majątkowy.

Artykuł 82.

Każdy obywatel może być wybrany do rady narodowej po ukończeniu lat 18, do Sejmu zaś — po ukończeniu lat 21.

Artykuł 83.

Kobiety mają wszystkie prawa wyborcze na równi z mężczyznami.

Artykuł 84.

Wojskowi mają wszystkie prawa wyborcze na równi z osobami cywilnymi.

Artykuł 85.

Prawa wyborcze nie przysługują osobom chorym umysłowo oraz osobom, które orzeczeniem sądowym zostały pozbawione praw publicznych.

Artykuł 86.

Kandydatów na posłów i członków rad narodowych zgłaszają organizacje polityczne i społeczne, zrzeszające obywateli w miastach i wsiach.

Artykuł 87.

Poseł i członek rady narodowej powinni zdawać sprawę wyborcom ze swojej pracy i z działalności organu, do którego zostali wybrani.

Artykuł 88.

Sposób zgłaszania kandydatur i przeprowadzania wyborów oraz tryb odwoływania posłów i członków rad narodowych określa ustawa.

ROZDZIAŁ 9.

Godło, barwy i stolica Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Artykuł 89.

1. Godłem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest wizerunek orła białego w czerwonym polu.

2. Barwami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej są kolory biały i czerwony.

3. Szczegóły określa ustawa.

Artykuł 90.

Stolicą Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest miasto bohaterskich tradycji Narodu Polskiego — Warszawa.

ROZDZIAŁ 10.

Zmiana konstytucji

Artykuł 91.

Zmiana Konstytucji może nastąpić tylko w drodze ustawy, uchwalonej przez Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej większością co najmniej dwu trzecich głosów w obecności co najmniej połowy ogólnej liczby posłów.

Przepisy wprowadzające w życie
Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

W końcowej fazie obrad 107 posiedzenia Sejmu Ustawodawczego Izba pod przewodnictwem Marszałka Kowalskiego przystąpiła do 2-go punktu porządku dziennego a mianowicie do sprawozdania Komisji Prawniczej i Regulaminowej o projekcie ustawy konstytucyjnej — przepisy wprowadzające Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — złożonym ze wspólnej inicjatywy ustawodawczej Rady Państwa i Rządu. Głos zabiera sprawozdawca wicemarszałek Wacław Barcikowski.

Mówca oświadcza, że w związku z przedstawieniem Sejmowi projektu Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i wygaśnięciem kadencji Sejmu Ustawodawczego w dniu 4 sierpnia rb. zachodzi potrzeba uregulowania szeregu kwestii prawnych, mających jednocześnie doniosłe polityczne i praktyczne znaczenie. Mając to na uwadze Rada Państwa i Rząd z inicjatywy wspólnej wniosły pod obrady Sejmu projekt ustawy konstytucyjnej — przepisy wprowadzające Konstytucję.

Pierwszą z tych spraw jest sprawa dnia wejścia w życie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 1 przepisów wprowadzających proponuje przyjęcie jako daty wejścia w życie Konstytucji — dnia Święta Manifestu Lipcowego tj. 22 lipca 1952 r. W ten sposób dzień 8 rocznicy ogłoszenia wiekopomnego Manifestu PKWN, który stał się podstawą przemian ustrojowych, politycznych i gospodarczych Odrodzonej Polski zyskuje nową, historyczną treść, jako dzień uchwalenia i wejścia w życie ustawy zasadniczej, będącej odbiciem wspaniałych osiągnięć narodu polskiego, a zarazem fundamentem prawnym dalszej jego walki o umocnienie Państwa Ludowego, o przyspieszenie rozwoju politycznego, gospodarczego i kulturalnego, o dalszy wzrost sił naszej Ojczyzny i urzeczywistnienie wielkich idei socjalizmu. Z dniem 22 lipca 1952 r. Państwo nasze, jako Państwo ludu pracującego otrzymałoby nazwę: „Polska Rzeczpospolita Ludowa".

W związku z zamierzonym przejęciem przez Radę Państwa — mówi dalej wicemarszałek Barcikowski — szeregu funkcji Prezydenta RP — zachodzi konieczność ustalenia, od jakiego czasu funkcje te przechodzą na Radę Państwa. Kompetencje Prezydenta RP nie wyczerpują się jednak funkcjami, które zgodnie z art. 25 projektu Konstytucji obejmuje Rada Państwa.

Istnieje jeszcze kilkanaście osobnych ustaw, przewidujących kompetencje Prezydenta RP, z istoty swej przeważnie administracyjne, które nie są przewidziane w projekcie Konstytucji. Projekt przepisów wprowadzających Konstytucję proponuje przekazać te uprawnienia Radzie Ministrów, jako naczelnemu organowi administracji państwowej z wyjątkiem uprawnień dotyczących mianowania sędziów.

Nadto powstaje pytanie, od jakiej daty ustają funkcje Prezydenta RP i przechodzą na naczelne organy władzy państwowej.

Referowany projekt proponuje ustalenie tej daty na dzień wyborów Rady Państwa. Prezydent RP w dalszym ciągu sprawuje więc urząd w granicach dotychczasowych uprawnień aż do wyboru Rady Państwa przez nowowybrany Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Również i obecna Rada Państwa w myśl projektu przepisów wprowadzających zachowuje dotychczasowe uprawnienie do wyboru nowej Rady Państwa.

Ponieważ szybkie tempo naszego życia gospodarczego nie pozwala na zahamowanie pracy ustawodawczej w czasie, jaki nas dzieli od rozpoczęcia działalności przez nowy Sejm, projekt przepisów wprowadzających proponuje upoważnić Rząd do wydawania dekretów z mocą ustawy w okresie zakończenia kadencji Sejmu Ustawodawczego do rozpoczęcia pierwszej sesji Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Projekt przepisów wprowadzających proponuje również utrzymanie w mocy do czasu wejścia w życie nowego prawa o ustroju sądów — przepisów dotychczasowych z tym, że sądy z chwilą wejścia w życie Konstytucji wydają wyroki w imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Projekt przepisów wprowadzających proponuje też utrzymanie w mocy dotychczasowej Najwyższej Izby Kontroli do czasu wejścia w życie nowej ustawy o kontroli państwowej.

Wreszcie, aby nie stwarzać dowolności w zakresie rządzenia bez przedstawicielstwa narodowego, dowolności w ustalaniu kadencji Rady Państwa w dotychczasowym składzie, ustawa określa ścisłe terminy zarówno w przedmiocie wydania zarządzenia o przeprowadzeniu wyborów, jak też i samego terminu wyborów do Sejmu.

Proponuje się, aby Rada Państwa w ciągu tygodnia po upływie kadencji Sejmu Ustawodawczego zarządziła wybory, wyznaczając ich datę na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu trzech miesięcy po upływie kadencji, tj. z prekluzyjnym terminem do dn. 4 listopada br. Czas okresu trzech miesięcy jest niezbędny z uwagi na przypadający okres intensywnych prac, związanych z akcją żniwno-omłotową, ze względu na duży ruch ludności wywołany przebywaniem na wczasach bądź na kuracji oraz z uwagi na wielką rolę kampanii wyborczej w kierunku aktywizacji szerokich mas, podnoszenia stopnia ich świadomości przez pełne poznanie Wielkiej Karty Zwycięstw Narodu Polskiego, Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i przepisów ordynacji wyborczej.

Nagrody Państwowe za r. 1952 w dziedzinie literatury i sztuki

Jak już podawaliśmy Prezydium Rządu na posiedzeniu w dniu 17 lipca 1952 roku na wniosek Komitetu Nagród Państwowych dając wyraz szczególnej opieki Państwa nad rozwojem nauki, postępu technicznego, literatury i sztuki, w trosce o wszechstronny rozwój kultury narodowej w Polsce Ludowej postanowiło przyznać nagrody za osiągnięcia w dziedzinie nauki, postępu technicznego, literatury i sztuki za rok 1952. Dziś zamieszczamy dalszy ciąg listy nagrodzonych osób.

Sekcja literatury

NAGRODA I STOPNIA

1. Jarosław Iwaszkiewicz — za wybitne zasługi twórcze w literaturze polskiej.

2. Igor Newerly — za powieść pt. „Pamiątka z Celulozy".

3. Julian Stryjkowski — za powieść pt. „Bieg do Fragala".

NAGRODA II STOPNIA

1. Tadeusz Breza — za powieść pt. „Uczta Baltazara".

2. Bogdan Czeszko — za powieść pt. „Pokolenie".

NAGRODA III STOPNIA

1. Albin Bobruk — za książkę pt. „Matka i syn".

2. Kazimierz Koźniewski — za powieść pt. „Piątka z ulicy Barskiej".

Sekcja muzyki

NAGRODA I STOPNIA

1. Ludomir Różycki — za całokształt działalności kompozytorskiej, 2. Zbigniew Drzewiecki — za wybitne osiągnięcia pianistyczne, pedagogiczne i propagandę muzyki polskiej za granicą, 3. Ewa Bandrowska-Turska — za wybitne osiągnięcia artystyczne w dziedzinie śpiewu operowego oraz za propagandę muzyki i wokalistyki polskiej za granicą. 4. Halina Czerny-Stefańska — za wybitne osiągnięcia w dziedzinie pianistyki, za wykonanie utworów fortepianowych w ilustracji muzycznej filmu „Młodość Chopina" oraz za propagandę muzyki i pianistyki polskiej za granicą.

NAGRODA II STOPNIA

1. **Nagroda zespołowa** — Zygmunt Latoszewski, Wiktor Bregy — za wybitne realizacje artystyczne w bałtyckim studio operowym, Witold Lutosławski, za kompozycje „Tryptyk śląski", utwory dziecięce i pieśni masowe, 3. Grażyna Bacewiczówna — za kompozycje IV kwartet IV sonata skrzypcowa i IV koncert skrzypcowy, 4. Andrzej Panufnik — za ilustrację muzyczną do filmu „Wit Stwosz" (koncert gotycki), 5. Barbara Bittnerówna — za osiągnięcia w dziedzinie tańca artystycznego w Państwowej Operze Śląskiej w Bytomiu.

NAGRODA III STOPNIA

1. Alfred Gradstein — za kantatę „Słowo o Stalinie" do tekstu Broniewskiego, 2. Zygmunt Mycielski — za obrazy symfoniczne („Symfonia Polska"), 3. Artur Malawski — za balet pantominę „Wierchy", 4. Mieczysław Mierzejewski — za wybitną działalność dyrygencką w kraju i za granicą, a w szczególności za wykonanie oper: Moniuszki „Hrabina", „Straszny Dwór" oraz Szymanowskiego „Król Roger".

Sekcja plastyki

NAGRODA I STOPNIA

1. Tadeusz Kulisiewicz — za wybitne osiągnięcia artystyczne, w dziedzinie grafiki, w szczególności za cykle rysunków „Bojownicy o wolność i demokrację" (1951—1952) oraz „Podróże po Czechosłowacji" (1951—1952) wystawionych na zbiorowej wystawie prac artysty w marcu 1952 r.

NAGRODA II STOPNIA

1. Marian Wnuk — za rzeźbę pt. „Lenin" wystawiona na II ogólnopolskiej wystawie plastyki.

2. Jacek Puget — za rzeźbę pt. „Stefan Jaracz" wystawiona na II ogólnopolskiej wystawie plastyki.

3. Renato Guttuso — za ilustrację do książki Juliana Stryjkowskiego pt. „Bieg do Fragala" (Włochy).

4. Jan Marcin Szancer — za ilustracje książkowe.

NAGRODA III STOPNIA:

1. **Nagroda zespołowa** — Krystyna Łada-Studnicka, Teresa Pągowska, Juliusz Studnicki, Stanisław Teisseyre, Józefa Wnukowa, Jan Wodyński, Hanna Żuławska, Jacek Żuławski — za obraz pt. „Pierwszomajowa manifestacja w roku 1905" wystawiony na II ogólnopolskiej wystawie plastyki.

2. Wojciech Fangor — za obrazy pt. „Matka Koreanka" i „Lenin w Poroninie" wystawione na II ogólnopolskiej wystawie plastyki.

3. Karol Ferster („Charlie") — za aktualne karykatury polityczne.

4. Jan Kosiński — za projekt i wykonanie w roku 1951 i 1952 dekoracji teatralnych do sztuki: Stefana Żeromskiego „Sułkowski" w Państwowym Teatrze Narodowym im. Wojska Polskiego w Warszawie i Fryderyka Schillera „Intryga i miłość" w Państwowym Teatrze Polskim w Warszawie.

5. **Nagroda zespołowa** — Helena Gałkowska, Stefan Gałkowski — za gobelliny pt. „Teatr", „Hutnicy" i „Porwanie Europy".

Sekcja teatru

NAGRODA I STOPNIA:

1. Karol Frycz — za wybitne osiągnięcia w dziedzinie pracy scenicznej, szczególnie w dziedzinie scenografii ze specjalnym uwzględnieniem scenografii do sztuki R. Brandstaettera „Król i aktor", wystawionej w Państwowym Teatrze im. J. Słowackiego w Krakowie oraz do baletu Gliera „Czerwony mak" w Państwowej Operze we Wrocławiu.

2. Jan Kurnakowicz — za wybitne osiągnięcie artystyczne w roli Horodniczego w sztuce Gogola pt. „Rewizor" w Państwowym Teatrze Narodowym w Warszawie.

NAGRODA II STOPNIA:

1. Jakub Rotbaum — za inscenizację i reżyserię sztuki Pogodina pt. „Człowiek z karabinem" w Państwowym Teatrze Polskim we Wrocławiu.

2. Feliks Żukowski — za rolę Lenina w sztuce Pogodina pt. „Człowiek z karabinem" w Państwowym Teatrze Polskim we Wrocławiu.

3. Ludwik Benoit — za rolę Szadrina w sztuce Pogodina pt. „Człowiek z karabinem" w Państwowym Teatrze Polskim we Wrocławiu.

4. Janusz Warnecki — za inscenizację sztuki Brandstaettera „Król i aktor" w Państwowym Teatrze Kameralnym w Warszawie oraz za rolę Millera w sztuce F. Schillera pt. „Intryga i miłość" w Państwowym Teatrze Polskim w Warszawie.

5. Aleksander Dzwonkowski — za rolę Podkolesina w sztuce Gogola pt. „Ożenek" w Państwowym Teatrze Polskim w Warszawie.

NAGRODA III STOPNIA:

1. Zdzisław Mrożewski — za rolę Wielikatowa w sztuce A. Ostrowskiego „Talenty i wielbiciele" w Państwowym Teatrze im. J. Słowackiego w Krakowie.

2. Roman Zawistowski — za reżyserię sztuk: Lutowskiego „Wzgórze 35", Gorbatowa „Młodość ojców" i Fredry „Dożywocie" w Państwowym Teatrze im. Wyspiańskiego w Katowicach.

3. Lidia Zamkow — za osiągnięcia w realizacji sztuk współczesnych w szczególności za reżyserię sztuki K. Gruszczyńskiego pt. „Pociąg do Marsylii" w Państwowym Teatrze Starym w Krakowie.

4. Gustaw Holobek — za role: Łatki w „Dożywociu" Fredry, Fullera w „30 srebrnikach" Fasta i gen. de Marinis w sztuce Lutowskiego „Wzgórze 35" w Państwowym Teatrze im. Wyspiańskiego w Katowicach.

5. Kazimiera Rychterówna — za zasługi w krzewieniu sztuki recytatorskiej.

6. Kazimierz Rudzki — za realizację programu satyrycznego „To się pokaże" w Państwowym Teatrze „Syrena" w Warszawie.

7. Adolf Dymsza — za udział aktorski w realizacji satyrycznego programu „To się pokaże" w Państwowym Teatrze „Syrena" w Warszawie.

8. Kazimierz Pawłowski — za udział aktorski w realizacji satyrycznego programu pt. „Objeżdżalnia społeczna" w Teatrze Satyryków w Warszawie.

Sekcja filmu

NAGRODA I STOPNIA:

I nagroda zespołowa — Aleksander Ford — za scenariusz i realizację filmu pt. „Młodość Chopina". Jarosław Tuzar (Czechosłowacja) — za zdjęcia do tego filmu.

NAGRODA II STOPNIA:

1. Czesław Wołłejko — za rolę Chopina w filmie pt. „Młodość Chopina".

2. Kazimierz Serocki — za ilustrację muzyczną do filmu pt. „Młodość Chopina".

3. Jan Rybkowski — za reżyserię filmu pt. „Pierwsze dni".

4. Jan Ciecierski — za rolę Plewy w filmie pt. „Pierwsze dni".

Sekcja architektury

NAGRODA I STOPNIA:

1. **Nagroda zespołowa** — Zespół realizatorów MDM w osobach: inż. Józef Sigalin, inż. Zygmunt Stępiński, inż. Jan Knothe, inż. Stanisław Jankowski — za projekt i realizację pierwszego zespołu centrum Warszawy MDM.

2. Prof. inż. arch. Bohdan Pniewski — za wybitne projekty architektoniczne i osiągnięcia w dziedzinie wykonawstwa.

Nagroda II stopnia — 1. Inż. arch. Karol Siciński — za odbudowę i twórczą rekonstrukcję architektury Kazimierza nad Wisłą.

Nagrodę III stopnia — 1. Inż. arch. Wacław Rembiszewski — za projekt i realizację budynku Prezydium Rady Narodowej w Pruszczu Gdańskim oraz za projekt i realizację gmachu „Czytelnika" w Gdańsku.

2. Inż. arch. Bruno Zborowski — za twórczą odbudowę b. pałacu Branickich w Białymstoku z przeznaczeniem na akademię medyczną.

Dalszy ciąg listy nagrodzonych osób zamieścimy w następnym numerze

Akademia w Londynie z okazji Święta Narodowego Polski Ludowej

LONDYN. Staraniem Towarzystwa przyjaźni brytyjsko-polskiej odbyła się w niedzielę w gmachu teatru Whitehall uroczysta akademia dla uczczenia polskiego Święta Narodowego 22 Lipca. Na akademię przybyli liczni przedstawiciele związków zawodowych, przedstawiciele świata kulturalnego, prasy i zaproszeni goście.

Na akademii obecny był ambasador RP w Londynie, Jerzy Michałowski oraz pracownicy ambasady.

Prezes Towarzystwa przyjaźni brytyjsko-polskiej, lord Silkin, opowiedział zebranym o swych wrażeniach z niedawnej wizyty w Polsce. Naród polski — powiedział on — żyje jedną myślą i jednym pragnieniem — budowy swego szczęśliwego życia w pokoju.

Przewodniczący akademii, Gordon Schaffer, podkreślił w swym przemówieniu, że przyjaźń narodu brytyjskiego z narodem polskim oznaczać powinna równocześnie poszanowanie granic Polski.

Schaffer odczytał liczne depesze z życzeniami nadesłanymi przez brytyjskie związki zawodowe.

Na akademii przemawiał również ambasador RP Jerzy Michałowski.

Stolica Pomorza w dniu Święta Odrodzenia

Wczoraj w Bydgoszczy na Pl. Bohaterów Stalingradu, wypełnionym tysiącami mieszkańców miasta, odbył się uroczysty wiec z okazji Święta Odrodzenia i Zlotu Młodych Przodowników — Budowniczych Polski Ludowej.

Wiec otworzyło przemówienie wiceprzewodniczącego ZW ZMP Jana Redki, który oświadczył, iż młodzież bydgoska z całym entuzjazmem włączyła się do akcji zobowiązań przedzlotowych oraz zobowiązań z okazji 8 rocznicy PKWN, dając wyraz swej świadomości politycznej i społecznej. Zobowiązania młodzieży bydgoskiej wyrażają się sumą 8 milionów złotych, co stanowi nielada osiągnięcie.

Następnie zgromadzone tłumy wysłuchały w skupieniu przemówienia Prezydenta RP Bolesława Bieruta, transmitowanego przez radio z Warszawy.

W dalszym ciągu odbyło się uroczyste wręczenie nagród najbardziej wyróżniającym się we współzawodnictwie przedzlotowym zespołom młodzieży bydgoskiej. Proporce ZG ZMP otrzymali młodzieżowcy z PZBM oraz ZWST T-8. Proporce ufundowane przez ZW ZMP otrzymały Warsztaty PKP, ZZR, BFSK oraz Fabryka Obrabiarek do Drzewa. Ponadto wręczono 28 nagród indywidualnych.

W imieniu nagrodzonych przemówił St. Fraszczyk, zapewniając, iż młodzież nie poskąpi wysiłków, by w dalszym ciągu móc szczycić się poważnymi osiągnięciami produkcyjnymi dla Polski Ludowej oraz dla przedterminowego zrealizowania Planu 6-letniego.

W godzinach przedpołudniowych ulicami Bydgoszczy przemaszerował barwny pochód grup sportowych, zaś w godzinach popołudniowych i wieczornych odbyła się wielka zabawa ludowa w lasku przy ul. Nakielskiej.

Uroczyste zebranie SD w Bydgoszczy

Dla uczczenia Święta Odrodzenia — 8 rocznicy Manifestu PKWN i uchwalenia Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, odbyło się onegdaj uroczyste zebranie członków kół Stronnictwa Demokratycznego w Bydgoszczy.

Zebranie zagaił przewodniczący Miejskiego i Powiatowego Komitetu, red J. Zagierski, który w słowie wstępnym m. in. dał wyraz serdecznym uczuciom wdzięczności i przyjaźni narodu polskiego dla bohaterskiej armii i bratnich narodów Związku Radzieckiego. Gorącymi oklaskami przyjęli zebrani również referat okolicznościowy kol. Eugenii Furmaniakowej, wiceprzewodn. WK SD. Z kolei sekretarz MiPK kol. Jan Bogacki przedstawił zobowiązania lipcowe członków i bazy Stronnictwa. Na podkreślenie zasługują zobowiązania rzemiosła bydgoskiego wartości kilkudziesięciu tysięcy złotych, częściowo już zrealizowane.

Na koniec zebranie uchwaliło rezolucję stwierdzającą, że inteligencja i rzemiosło zorganizowane w SD, towarzysząc klasie robotniczej w marszu do socjalizmu wzmoże jeszcze swoje wysiłki zmierzające do umocnienia Narodowego Frontu Walki o Pokój i Plan 6-letni dla przedterminowej i pełnej realizacji zadań planu, dla pomnożenia sił obronnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i obozu pokoju.

Z debaty konstytucyjnej w Sejmie Ustawodawczym

Pos. Juszkiewicz (ZSL) poświęcił swe przemówienie zagwarantowanym w projekcie Konstytucji wolnościom obywatelskim Polski Ludowej. Za panowania szlachty i magnatów, a potem obszarnictwa i burżuazji — stwierdza mówca — pojęcie wolności należało do najbardziej cynicznie fałszowanych i nadużywanych. Wolność była dla nich wolnością nieograniczonego wyzysku mas ludowych, wolnością samowoli i przemocy wobec tych mas, wolnością bogacenia się kosztem ludu pracującego i utrzymywania swej władzy nad ludem i przeciw ludowi.

W dalszym ciągu swego przemówienia pos. Juszkiewicz charakteryzuje tzw. wolności obywatelskie w krajach imperialistycznych.

Tym „wolnościom" mówca przeciwstawia prawdziwe wolności obywatelskie, jakie są udziałem mas pracujących w Polsce Ludowej i jakie utrwala projekt Konstytucji.

Wolność słowa i druku w służbie mas ludowych

Oddane zostały do użytku ludu pracującego prasa i radio, wszelkie wydawnictwa, drukarnie i fabryki papieru, wytwórnie filmów, kina i teatry. Zapanowała wolność słowa i druku w służbie mas ludowych.

Po raz pierwszy w historii prasy polskiej ze szpalt pism przemówił bezpośrednio lud pracujący. Rozwinął się ruch korespondentów robotniczych i chłopskich, obejmując dziesiątki tysięcy fabryk i gromad.

Cała potęga drukowanego i głoszonego słowa służy sprawie całego narodu, sprawie pokoju, demokracji i socjalizmu.

Po raz pierwszy też w naszej historii do dyspozycji mas ludowych stoją najwspanialsze gmachy publiczne, olbrzymie sale, transport i środki łączności — wszystko, co jest potrzebne dla wypowiadania się szerokich mas na zgromadzeniach, wiecach, pochodach i manifestacjach.

W dalszej części przemówienia pos. Juszkiewicz, powołując się na odpowiednie artykuły projektu Konstytucji, omawia prawo zrzeszania się. Dłużej zatrzymuje się nad zagadnieniem organizacji politycznej.

Jedność i ścisła współpraca stronnictw politycznych nie podoba się rozbitkom klas wyzyskiwaczy, kułakom, byłym obszarnikom, spekulantom i kapitalistom, marzącym o przywróceniu swego panowania. Nie podoba się także amerykańskim imperialistom.

W Polsce rządzonej przez pracujący lud miast i wsi, w Polsce, która ogranicza, wypiera klasy społeczne, żyjące z wyzysku robotników i chłopów nie ma i nie może być miejsca dla partii reprezentujących interesy wrogich klas i ich dążenie do odzyskania władzy.

Zagwarantowane w projekcie Konstytucji prawo obywateli do zrzeszania się — mówi dalej pos. Juszkiewicz — znajduje wyraz w pracy masowych, potężnych organizacji społecznych, które mobilizują masy pracujące do **wielkich zadań w dziedzinie** gospodarki i obronności, kultury i wychowania — do jak najczynniejszego udziału w życiu politycznym, społecznym, gospodarczym i kulturalnym.

Władza ludu stanowi najważniejszą i nieodzowną gwarancję wszystkich jego praw i swobód, a wśród nich praw i wolności obywatelskich. Władza ta jest jednocześnie fundamentem naszej niepodległości i gwarancją naszych postępów na drodze do socjalizmu.

Toteż Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, utrwalająca ustawodawczo te władze, jest pierwszą w dziejach narodu polskiego konstytucją wolności i demokracji.

Troska Państwa Ludowego o narodową kulturę

Pos. Polewka (PZPR) poświęcił swe przemówienie treści trzech artykułów projektu Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej: 62, 64 i 65 — które są dowodem troski nowego Ludowego Państwa o narodową kulturę.

Oto artykuł 62 — mówi pos. Polewka — głosi prawo pracujących do korzystania ze zdobyczy kultury i twórczy udział ludzi pracy w rozwoju kultury narodowej. Oto artykuł 64 stwierdza, ze Polska Rzeczpospolita Ludowa troszczy się o rozwój literatury i sztuki, spełniającej zadania walki o postęp, zaś artykuł 65 zapewnia szczególną opiekę Państwa nad pracownikami na polu artystycznej twórczości.

Po raz pierwszy w dziejach naszego narodu zajmuje się ustawa Konstytucyjna tymi sprawami.

Dziś opieka Państwa Ludowego otacza wszystkie ośrodki upowszechniania kultury — mówi dalej pos. Polewka. Można powiedzieć bez przesady, że codzień upowszechnia się i pogłębia wiedza obywateli Polski Ludowej o twórczych kartach historii naszego narodu, że w związku z tym rośnie miłość do kraju i szlachetna duma z tego, co w naszej przeszłości było piękne i postępowe.

Dziś, po krótkim stosunkowo okresie przełomu w naszym życiu kulturalnym, jaki dokonał się w latach 1949 i 1950, możemy już poszczycić się poważnym dorobkiem twórczym, reprezentującym nowe uczucia i nowe myśli powiązane z budową socjalizmu w Polsce. Nasza literacka proza, malarstwo i plastyka, sztuka aktorska, mogą wykazać się poważnymi osiągnięciami.

Ale te osiągnięcia nie znaczą, że fakty podane stanowią granicę, na której może się zatrzymać i spocząć nasze zadowolenie. Jest jeszcze wiele braków i wiele do zrobienia. Artykuły Konstytucji dotyczące spraw kultury, są ramami i wytyczną dalszej rozbudowy naszej kultury — wszerz i wzdłuż — kończy Polewka.

Walka o pokój jednoczy wszystkich obywateli

Przemawiający następnie **pos. Frankowski (Kat.-Społ. Klub Poselski)** stwierdził:

Z zadowoleniem wsłuchiwaliśmy się w wywody Prezydenta Bieruta, kiedy mówił o bilansie naszych osiągnięć.

Pragnę zaznaczyć — mówi pos. Frankowski, że szczególnie trafia do serc Polaków głęboki patriotyczny ton Konstytucji.

W zakresie ustroju społeczno-gospodarczego, utrzymując typowy model właściwy dla krajów demokracji ludowej, po raz pierwszy podnosimy do rzędu norm konstytucyjnych sformułowania dotyczące trzech rodzajów własności. Poświęcamy wiele uwagi sprawie własności prywatnej, zarówno jeśli chodzi o nieruchomości, jak i ruchomości. Podnosimy również do rzędu normy konstytucyjnej zasadę dobrowolności, jeśli chodzi o tworzenie rolniczych spółdzielni produkcyjnych.

Jeśli chodzi o przepisy z zakresu i obowiązków obywatelskich, szczególnie bliskie są klubowi mówcy sformułowania, dotyczące małżeństwa i rodziny, które uważa on za szczęśliwe.

Pos. Frankowski zwraca dalej m. in. uwagę na głębokie akcenty pokojowe w art. 28 projektu.

Mówca zatrzymuje się nad niektórymi problemami wyznaniowymi. Stwierdza on m. in., że dyskusja wiele wyjaśniła, jeżeli chodzi o zasadę rozdziału Kościoła od Państwa. Z uznaniem cytuje wypowiedź Prezydenta Bieruta na posiedzeniu Komisji Konstytucyjnej, który stwierdził, że pojęcie rozdziału Kościoła od Państwa nie oznacza zmiany stosunków istniejących obecnie.

Odpowiadając następnie na wątpliwości niektórych kół katolickich, czy samo przyjęcie przez Klub Kat.-Społ. zasady rozdziału Kościoła od Państwa nie nosi cech błędu doktrynalnego, pos. Frankowski wyjaśnia, że szereg katolickich ugrupowań politycznych godzi się na wprowadzenie zasady rozdziału Kościoła od Państwa, albo też już wcześniej zaistniały tego rodzaju stan rzeczy — utrzymuje.

W Polsce zasada rozdziału Kościoła od Państwa ma oznaczać istniejący stan rzeczy na tym odcinku, określony w porozumieniu.

Dziś już można mówić o dużym przełomie wśród katolików — twierdzi pos. Frankowski. — Widzimy ich pracujących aktywnie na wielu odcinkach roboty społecznej, widzimy ich szczególnie licznie w ruchu obrońców pokoju.

Wiemy dobrze, że przeciwnicy Polski Ludowej chcieliby, aby katolicy w Polsce stanowili nurt płynący wpoprzek ogólnego nurtu obejmującego cały naród. Naszą zdecydowaną wolą jest, aby w sprawach mających zasadnicze znaczenie dla narodu ten nurt był jeden i będziemy zwiększać nasze wysiłki w tym kierunku, będziemy się też przeciwstawiali wszelkim próbom, które mając na względzie cele polityczne chcą wprowadzać podział na wierzących i niewierzących. Osłabia to bowiem jedność i spoistość naszego narodu, której tak bardzo dziś potrzebujemy.

Czujemy, że krzepnie duch obywatelski w naszym narodzie, rośnie zrozumienie interesów całości na dziś i na jutro, rośnie zrozumienie, że dalszym, koniecznym ogniwem jedności jest Front Narodowy walki o pokój i realizację Planu 6-letniego.

OLIMPIADA — OLIMPIADA — OLIMPIADA

Wspaniały sukces gimnastyków radzieckich

Olimpijski turniej gimnastyczny w konkurencji mężczyzn wykazał w całej pełni wspaniałą klasę zawodników Związku Radzieckiego, którzy zwyciężyli na dwóch frontach: w konkurencji drużynowej i indywidualnej. W konkurencji drużynowej ZSRR zajął zdecydowanie pierwsze miejsce przed Szwajcarią, uzyskując nad nią 7,15 pkt. przewagi. Finlandia, która zajęła trzecie miejsce jest gorsza od Związku Radzieckiego o 10,15 pkt. Różnice te dobitnie dowodzą wysokiej klasy reprezentantów ZSRR, którzy jeszcze mocniej to podkreślili w klasyfikacji indywidualnej — w 12-boju gimnastycznym. W konkurencji tej ZSRR zdobył złoty i srebrny medal, a w pierwszej dziesiątce zawodników znalazło się aż 6 reprezentantów radzieckich.

W konkurencji drużynowej Polska zajęła 13 miejsce.

Wyniki konkurencji drużynowej: 1) ZSRR — 574,40, 2) Szwajcaria — 567,25, 3) Finlandia — 564,25.

Konkurencja indywidualna (12-bój): 1) Czukarin (ZSRR) — 115,70, 2) Szaginian (ZSRR) — 114,95, 3) Stadler (Szw.) — 114,75.

Kocerka w finale jedynek 20 cm zadecydowało o zwycięstwie

We wtorek przed południem rozegrano drugie repesaże, których zwycięzcy, obok zwycięzców półfinałów będą walczyć w finale. **Piękny sukces odniósł Teodor**

Kocerka, który zakwalifikował się do finału jedynek, wygrywając swój repesaż z doskonałym Amerykaninem Kelly. Polak wyprzedził Kelly'ego o ułamki sekundy, tak, że kolejność na mecie rozstrzygnęło dopiero zdjęcie fotograficzne. W finale przeciwnikami Kocerki będą: Tiukałow (ZSRR), Fox (Anglia), Wood (Australia) i Stephen (Afryka Płd.).

Polska dwójka ze sternikiem Lorenc — Thomas, ster. Michalski nie weszła do finału, zajmując w repesażu drugie miejsce o niecałe 3 sek. za Danią.

*

Zgromadzona licznie na torze regatowym publiczność, jak i fachowcy, zgodnie orzekli, iż pojedynek Kocerki z Amerykaninem Kellym w biegu jedynek był najbardziej emocjonujący, jakie odbyły się dotychczas podczas XV igrzysk olimpijskich.

Ze startu Kocerka objął natychmiast prowadzenie, utrzymując przewagę do 500 m ok. jednej długości. Powoli dystans ten uległ zmniejszeniu tak, iż przez pewien czas obaj z Kellym idą równo. Na 1600 m Amerykanin wysunął się do przodu. Na ostatnich 200 m Kocerka rozpoczął jednak wspaniale finiszować i jadąc niesłychanie równo wpadł na metę z minimalną przewagą. Nie wynosiła ona więcej aniżeli 20 cm. Biorąc pod uwagę długość trasy (2000 m) świadczy to najlepiej o zaciętej walce, jaka rozegrała się na trasie.

Po ukończeniu biegu zwycięzcą ogłoszono Kocerkę. Jednakowoż po pewnym czasie anulowano pierwotną decyzję, przyznając zwycięstwo Kelly (USA). Dopiero wywołanie filmu potwierdziło sukces naszego reprezentanta.

*

Dalszy ciąg rozgrywanych repesaży wioślarskich, z których zwycięzcy zakwalifikowali się do finału, przyniósł wyniki następujące:

Czwórki bez sternika: I — 1) Anglia — 6.37,9, 2) ZSRR — 6,38,5, 3) Norwegia; II — 1) Finlandia — 6.48,5, 2) Włochy 6.49,2, 3) USA; III — 1) Polska — 6,43,0, 2) Saara — 6.47,2, 3) Austria — 5.48,5; **Tak więc Polska czwórka bez sternika wywalczyła sobie udział w finale, w którym spotka się z Anglią, Finlandią, Francją i Jugosławią.**

Przyjemną niespodziankę sprawiła czwórka bez sternika w składzie bracia Szwarcer, Jagodziński i Żarnowiecki. Startując tym razem na swej starej łodzi zwyciężyła w repesażu, dzięki czemu zakwalifikowała się do finału.

FINOWIE SKŁADAJĄ ŻYCZENIA POLSKIM OLIMPIJCZYKOM Z OKAZJI ŚWIĘTA WYZWOLENIA

Dnia 22 bm. w godzinach porannych przybyły do Otaniemi delegacje Demokratycznego Związku Narodu Fińskiego i Demokratycznego Zwiazku Młodzieży Fińskiej, aby złożyć polskiej ekipie olimpijskiej życzenia z okazji święta wyzwolenia.

Sekretarz Demokratycznego Związku Narodu Fińskiego okręgu Helsinki Viljo Ekstroem, składając życzenia zgromadzonym w świetlicy sportowcom, przekazał serdeczne pozdrowienia od mas pracujących Finlandii i życzył nowych sukcesów narodowi polskiemu w pokojowym budownictwie.

Przewodniczący PKOL Minecki, dziękując za życzenia stwierdził, że ludzi pracy w Polsce i w Finlandii łączy wspólnie wola utrzymania pokoju.

W imieniu Demokratycznego Związku Młodzieży Fińskiej przemawiał sekretarz okręgu Helsinki Eero Salmi. Życzył on całej młodzieży polskiej sukcesów w budowaniu nowego życia. Wyraził on również przekonanie, że XV igrzyska olimpijskie dobrze przysłużą się sprawie zacieśnienia więzi łączącej postępową młodzież całego świata w walce o pokój i radosne życie.

W serdecznych rozmowach przedstawiciele postępowej Finlandii opowiadali polskim olimpijczykom o swoim życiu, pracy i walce. Młodzież polska mówiła o życiu w swej Ludowej Ojczyźnie. Gorąco oklaskiwali Finowie pieśni młodzieżowe, jakie rozbrzmiewały w świetlicy podczas spotkania.

LEKKOATLETYKA

Finał 100 m kobiet: 1) Jackson (Australia) — 11,5, 2) Hansejager (Afr. Poł.) — 11,8, 3) Strickland (Australia) — 11,9, 4) Crips (Australia) — 11,9 5) Sander (Niem. Zach.) — 12,0, 6) Faggs (USA) — 12,1.

Graj 5.000 m w 14:30 min.

Do drugiego przedbiegu na 5000 m, w którym brał udział nasz długodystansowiec Graj wystartowało obok Polaka 14 zawodników. Była to silna stawka, w której najgroźniejszym był Niemiec Schade.

Polak wyszedł ze startu dobrze, jednak po kilkudziesięciu metrach stracił nieco terenu i biegł na 10 pozycji. Na drugim okrążeniu Niemiec Schade oderwał się i uzyskał kilkanaście metrów przewagi nad resztą przeciwników. Graj minął jednego z przeciwników i wyszedł na 10 miejsce, a na trzecim okrążeniu jest już na 8 miejscu. Stawka rozciąga się. Na czele Schade, mający już około 50 m przewagi. Na siódmym okrążeniu w grupie, która biegnie za Schadem są: Beres (Węgry), Parker (Anglia), Theys (Belgia), Tuomaala (Finlandia) i Graj. Tempo rośnie. Przewaga Schadego maleje. Na dziesiątym okrążeniu Niemiec prowadzi już różnicą tylko 15 m. Graj i Siemionow zostają nieco w tyle.

Na przedostatniej prostej, kiedy wszyscy rozpoczynają finisz Polak mija początkowo Siemionowa i goni z ogromną ambicją, wyprzedzającego go o 50 m Fina Tuomaalę. Niestety Fin nie dał się wyprzedzić, tracąc tylko kilka metrów w stosunku do Polaka, który zmęczony dał się na ostatniej prostej minąć Siemionowowi.

Ostatecznie Polak zajął 7 miejsce, uzyskując jednak doskonały jak na jego możliwości czas, najlepszy powojenny wynik w Polsce — 14.30,0. Należy podkreślić, że w historii lekkoatletyki polskiej czas lepszy od wyniku Graja na tym dystansie uzyskał jedynie Kusociński. 10 zawodników w tym przedbiegu przebiegło 5.000 m poniżej 15 min. Graj pokonał takich rutynowanych przeciwników, jak: Szweda Karlsona, Amerykanina — Santee, Turka — Cosgula i Jugosłowianina — Ceraja.

Jeśli chodzi o pozostałe półfinały z bardziej znanych zawodników zakwalifikowali się do finału m. in. Zatopek (CSR), Feiff (Belgia) oraz Mimouin (Francja).

Rekord olimpijski w dysku mężczyzn

Wyniki finału: 1) Iness (USA) — 55,03 — (rek. olim.), 2) Consolini (Wł.) — 53,78, 3) Dillion (USA) — 53,28, 4) Gordien (USA) — 52,66, 5) Klics (Węg.) — 51,13, 6) Grigałka (ZSRR) — 50,71 m.

REKORD OLIMPIJSKI W SKOKU O TYCZCE 4-KROTNIE POBITY

W skoku o tyczce (konkurencja ta trwała 6 godzin) czterech zawodników uzyskało wynik lepszy od dotychczasowego rekordu olimpijskiego — 4,35 m.

Wyniki finałów: 1) Richards (USA) — 4,55 m, 2) Laz (USA) — 4,50 m, 3) Lundberg (Szwecja) — 4,40, 4) Denisienko (ZSRR) — 4,40 m, 5) Olenius (Finl.) 4,30, 6) Sawada (Jap.) — 4,20, 7) Braznik (ZSRR) — 4,20, 8) Kniaziew (ZSRR) — 4,20. Węgier Homonnay był 12 z wynikiem 4,10, a Rumun Dragomir — 19 z wynikiem 3,80.

WHITFIELD (USA) PONOWNIE MISTRZEM OLIMPIJSKIM NA 800 M

W finale biegu na 800 m Whitfield (USA) powtórzył swój sukces z poprzednich igrzysk olimpijskich, zwyciężając i wyrównując swój rekord olimpijski z 1948 r.

Wyniki finału: 1) Whitfield (USA) — 1.49,2, 2) Wint (Jamajka) — 1.49,4, 3) Ulzheimer (Niem. Zach.) — 1.49,7, 4) Nielsen (Dan.) — 1.49,7, 5) Webster (Ang.) — 1.50,2, 6) Steines (Niem. Zach. — 1.50,6.

MACH, STAWCZYK I BUDZYŃSKI WYELIMINOWANI NA 200 M

W eliminacji na 200 m odbyło się 18 przedbiegów, z których do międzybiegów kwalifikowało się po dwóch zawodników. Mach, Stawczyk i Budzyński zakwalifikowali się do międzybiegów, gdzie jednak odpadli.

Stawczyk uzyskał czas 22 sek., zajmując 4 miejsce, podobne miejsce zajął Budzyński z czasem 22,4 sek. Najlepszy czas osiągnął Mach 21,8 sek. Nie starczyło to jednak na wejście do półfinału.

GIMNASTYKA KOBIET

We wtorek w godzinach rannych rozpoczął się turniej gimnastyczny w konkurencji kobiecej. Drużyna polska znajduje się w pierwszej grupie, mając za przeciwników Węgry i Szwecję. Zespół polski walczy w składzie osłabionym, gdyż Reindlowa zachorowała na zapalenie okostnej i nie startuje w turnieju. Po ćwiczeniach obowiązkowych (równoważnia, poręcze, skok przez konia i ćwiczenia wolne) prowadzą Węgry przed Szwecją i Polską. W klasyfikacji indywidualnej na czele znajduje się sześć Węgierek.

Wyniki po czwórboju w ćwiczeniach obowiązkowych: Drużynowo: 1) Węgry — 223,10, 2) Szwecja — 212,68, 3) Polska — 209,32. **Indywidualnie:** 1) Korondi (Węgry) — 37,66, 2) Keleti (Węg.) — 37,29, 3) Tass (Węg.) — 37,22.

Polska-Belgia 1:0 w hokeju na trawie

W olimpijskim turnieju hokeja na trawie piękny sukces odniosła drużyna polska, walcząc o 5—6 miejsce z Belgią. W sobotę spotkanie zakończyło się zwycięstwem Belgii 4:3, jednakowoż decydująca bramka padła po gwizdku sędziego. Protest złożony przez kierownictwo drużyny polskiej został uwzględniony i w zarządzonej powtórce meczu hokeiści polscy pokonali wczoraj Belgię w stosunku 1:0. Dziś reprezentacja Polski walczyć będzie ze Szwajcarią.

*

W meczu o trzecie miejsce w turnieju hokeja na trawie Anglia pokonała Pakistan 2:1 (1:0).

Jugosławia-ZSRR 3:1

W powtórzonym meczu piłkarskim o wejście do ćwierćfinału, rozegranym w Tampere, Jugosławia wygrała z ZSRR 3:1 (2:1).

Ćwierćfinały turnieju piłkarskiego

We wtorek przeprowadzono losowanie ćwierćfinałów turnieju piłkarskiego. Zestawienie par jest następujące:

Austria — Szwecja 23 bm. w Helsinkach.

Brazylia — Niemcy zach. 24 bm. w Helsinkach.

Węgry — Turcja 24 bm. w Kotka.

Dania — Jugosławia 25 bm. w Helsinkach.

Tiukałow (ZSRR) finalistą w jedynkach

W drugim dniu zawodów wioślarskich rozegrano przed południem pierwsze repesaże dla osad, które odpadły w eliminacjach. Zwycięzcy poszczególnych serii każdej konkurencji kwalifikują się do drugiego repesażu. Z osad polskich do drugiego repesażu weszła czwórka bez sternika, natomiast dwójka bez sternika odpadła.

Po południu rozegrano półfinały. Piękny sukces odniósł tu w jedynkach radziecki wioślarz Tiukałow, który pokonał Amerykanina Kelly'ego i zakwalifikował się do finału. **Polak Kocerka startował w innym półfinale i był czwarty za Anglikiem Foxem, Australijczykiem Woodem i Urugwajczykiem Risso. Kocerka miał bardzo silną konkurencję i musiał walczyć jeszcze w repesażu o prawo wejścia do finału.**

Dwójka ze sternikiem Lorenc — Thomas i Michalski w drugim półfinale była trzecia za Włochami i Belgią. Polacy zwyciężyli osadę USA i walczyli jeszcze w repesażu.

Wynik repesażów:

Jedynki: I — 1) van Mesdag (Hol.) — 7.35,6, 2) Holmstein (Fin.), **II** — 1) Schutt (Saara) — 7.38,4, 2) Butel (Fr.), **III** — 1) Reich (CSR) — 7.39, 2) Pifferi (Wł.) **IV** — 1) Steenacker (Bel.) — 7.43,9, 2) Troll (Chille).

A oto dalsze wyniki eliminacji:

Ósemki (z eliminacji kwalifikują się do półfinału po dwie osady).

I — 1) Jugosławia — 6.06,9, 2) Australia — 6.07,2, 3) Rumunia — 6.23,0; **II** — 1) USA — 6.09, 2) Anglia — 6.15,1, 3) Niemcy Zach. **III** — 1) ZSRR — 6.10,2, 2) Węgry — 6.13,6.

DWÓJKI PODWÓJNE

I — 1) Francja — 7.00,1, 2) Niem. Zach. — 7.04,3, 3) Belgia; **II** — 1) ZSRR — 7.02,5, 2) Urugwaj — 7.06,9, 3) Szwajcaria; **III** — 1) Włochy — 7.01,3, 2) USA — 7.01,9, 3) Anglia; **IV** — 1) Argentyna — 7.04,4, 2) CSR — 7.11,6, 3) Austria.

Sport

KOSZYKARKI POLSKIE ZWYCIĘŻAJĄ W PEKINIE

Polskie zespoły koszykówki, przebywające na tournee w Chińskiej Republice Ludowej, rozegrały we wtorek, 22 bm., pierwsze towarzyskie spotkania w Pekinie z akademickimi zespołami chińskimi.

W meczu drużyn żeńskich Polki pokonały drużynę chińską 51.31 (24:11), mecz drużyn męskich został w 10 min. gry przerwany z powodu ulewnego deszczu, przy stanie 14:10 dla koszykarzy chińskich.

LIGA ŻUŻLOWA

W meczu o mistrzostwo ligi żużlowej bydgoska Gwardia pokonała Stal Ostrów Wielk. w stosunku 36:16. Dla Gwardii Bonin zdobył 8 pkt. Spyra 7 — dla Stali Wielgorz 5. Najlepszy czas dnia uzyskał Raniszewski 1:33,0.

STELMASZYK I LEWANDOWSKA TRIUMFUJĄ W WYŚCIGU „WPŁAW PRZEZ BYDGOSZCZ"

W dniu Święta Odrodzenia odbył się na Brdzie doroczny wyścig pływacki „Wpław przez Bydgoszcz", zorganizowany przez Redakcję „Gazety Pomorskiej". Na starcie stanęło około 300 zawodników, reprezentujących okręg bydgoski oraz Poznań i Gdańsk. Nagrodę za największą ilość zawodników, którzy ukończyli bieg zdobyli i w tym roku pływacy Kolejarza Bydgoszcz. W ten sposób wygrali zespołowo „V Wpław przez Bydgoszcz".

Drużynowe zwycięstwo w kategorii juniorów i młodzików odniosła poznańska Stal. A oto wyniki poszczególnych biegów:

Kobiety: dziewczęta dystans 400 m. 1) Cedro Stal Pozn. 4:28 min., 2) Cebra Stal Pozn. 4:36,1, 3) Nawrocka Kol. Bydg. **Juniorki:** dystans 800 m. 1)Prochówna Kol. Inowr. 11:20, 2) Gudelówna Spójnia Grudz. 11:38,5, 3) Kaźmierczak Stal Pozn. **Seniorki:** dyst. 1.200 m. 1) Lewandowska Spójnia Grudz. 16:23 min., 2) Maternowska H. Kol. Bydg. 16:29,3,

Mężczyźni: młodzicy dyst. 400 m. 1) Kaźmierczak Unia Włocł. 3:56 min., 2) Marczak Stal Pozn. 3:57,3, 3) Jędrzejewski Budowl. Toruń. **Juniorzy:** dyst. 1.200 m. 1) Krieze Kol. Bydg. 13:32, 2) Kozłowski Stal Pozn. 14:10, 3) Rawa Unia Włocł. Old-boye: dyst. 1.500 m. 1) Raciniewski W. Kol. Bydg. 17:34,5, 2) Mudziejewski Kol. Bydg. 17:56, 3) Krzemiński Spójnia Toruń.

W biegu głównym seniorów na dystansie 1.500 m zwyciężył Stelmaszyk OWKS Bydg. w czasie 15:26,9, 2) Marcinkowski Kol. Gdańsk 15:53,3, 3) Teadling Stal Pozn. 16:04 min.

Papier biały gazet. rot mat. kl. VII. 50 g 126 cm. E-III-11136

REDAKCJA I ADMINISTRACJA W BYDGOSZCZY Czerwonej Armii 20. Centrala telefoniczna: 33-41 i 33-42. Dział ogłoszeń w Bydgoszczy: Generalissimusa Stalina 2 (Pod Arkadami). Tel. 24-29. Konto PKO IKP nr VI-140.

REDAGUJE KOLEGIUM. — WYDAWCA I DRUK: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „PRASA DEMOKRATYCZNA — NOWA EPOKA", WARSZAWA, ŚNIADECKICH 16 ODDZ. W BYDGOSZCZY, CZERW. ARMII 18/20, TEL. 33-41, 33-42, DRUKARNIA 1899.

OGŁOSZENIA DROBNE po 1,50 zł za słowo. Ogłoszenia milimetr.: w tekście 10,50, za tekstem 4,50, nekrologi 3 zł za 1 mm. Ogłoszenia w specjalnej rubryce 30 zł za 1 wiersz 2-łamowy (za tekstem). W niedziele i święta 50% drożej.